

KÄRCHER

Vit eru einaumboð fyrri
KÄRCHER trýstspularum
til ídnað.

TÓRSHAVNAR MASKINHANDIL
v/Tummas Andreasen · Varðagøta 29-30
FO-100 Tórshavn · Tlf. 31 34 42

Vit umvæla eisini

100% tryggileika?

**Tí velja
fleiri og fleiri
maskinmeistarar
Mobil smyrjoliu!**

Mobil Oil Føroyar

Mobil Oil Føroyar
Mykinesgøta 8, Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 319354 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

petur & petur • 320870

Ein einastandandi frásøgn um persón-
ligar royndir av nasismuni, sum end-
aðu við “ferðaseðil” til Auschwitz.

Hanna - týskur jødi undir nasismuni:
Fyrst tóku teir pápan, so
mammuna, so systrina
og so meg

Síða 9

Køllskipanir til skip, ídnað & handlar
Hitapumpur · Prosjektering · Montering

SUNWELL

deepchill™
Sunwell Deepchill™
is-skipan
- ein góð íløga

Royndir vísa, at góðskan á
fiskinum er munandi betri
við greytisi enn við vanligum ísi

ELECTRIC

Hoyvíksvegur 53 · tel 35 12 20 · www.im.fo

Løgmaður um fiskivinnuna

Hetta segði løgmaður um fiskivinnuna á Ólavsøku.

Síða 7

Mótstríðandi tíðindi um Jøkulfell

Enn eitt dømi um, at tað ongan
týdning hevur um tíðindi eru
røtt ella skeiv.

Síða 23

Á slóðini hjá lang- abbanum á Trøllanesi

Aftaná 134 ár vitjaði ættin hjá
Johannes á Nesi aftur.

Síða 4

Fann kærleikan á sjómansheiminum

Tá sjómansheimið var eitt
sjómansheim.

Baksíðan

Vitja Stóra Bretland

Aberdeen úr

1800,-

Edinburgh úr

1770,-

London úr

2030,-

(Báðar vegir íroknað ferðaavgjald - uttan avgreiðslugjald)

Tel 352 900

Tel 312 600

Tel 340 000

Tel 456 363

ATLANTIC AIRWAYS

www.flyfaroe.com

Veitst tú ikki,
hvat tú manglar?

So hygg inn til okkara!

...altið okkurt spennandi til tín sjálvs ella til gávu!

mammu'sa

J. Paturssonar gøta 18 | FO-100 Tórshavn | Tlf 31 68 08

VW Golf 1.9 TDI

Til sølu fyri
125.000

Árg. 2000 við alu-felgum, air-condition, el-rútum, el-spegil-
um v/hita, ESP, radio/CD, fjarstýrdum centrallási, v.m.
Koyrt 145.000 km. Tlf. 21 19 96 / kho@post.olivant.fo

Sveisi- og trygdarútgerð til skip

P/f Sveisingahandilin
Mykinesgøta 8
Boks 18
FO-110 Tórshavn
Tel 311909 – fax 311509
E-mail: sveising@post.olivant.fo

Føroya Sparikassi

Samtak

2005	2004	DKK 1.000	2005	2004
		Rakstrarroknskapur		
142.162	133.194	Rentuinntøkur v.m.	165.109	133.194
43.313	33.873	Rentuútreiðslur v.m.	49.423	33.873
98.849	99.321	Rentuinntøkur netto	115.686	99.321
2.201	1.220	Vinningsbýti av partabrøvum og øðrum kapitalpørtum	5.091	1.220
11.794	11.297	Ómaksgjöld og provisiósinntøkur	25.817	11.297
85	45	Útreiðslur til ómaksgjöld og provisióinir	272	45
112.759	111.793	Rentu- og ómaksgjöld netto	146.322	111.793
17.556	84.155	Virðisjavnan av virðisbrøvum og útl. gjaldoyra	25.115	84.155
3.851	6.519	Aðrar vanligar inntøkur	4.910	6.519
134.166	202.467	Úrslit av fíggarpostum	176.347	202.467
63.762	64.244	Útreiðslur til starvsfólk v.m. og umsiting	85.538	64.244
5.776	3.937	Av- og niðurskrivingar av ítøkiligum ognum	6.964	3.937
306	918	Aðrar rakstrarútreiðslur	316	918
8.772	74.299	Avskrijvingar og burturleggingar av skuldarum (netto)	12.403	74.299
11.198	-744	Úrslit av kapitalpørtum í assosieraðum og tilknýttum fyrirkum	0	-744
66.748	58.325	Úrslit av vanligum rakstri	71.126	58.325
10.682	-4.570	Skattur	15.060	-4.570
56.066	62.895	Úrslit eftir skatt	56.066	62.895

Fíggarstöða Ogn

36.372	43.241	Kassapeningur og áogn uttan uppsøgn í tjóðbankum	36.372	43.241
935.678	170.938	Áogn í lánistovnum	226.238	170.938
4.083.418	3.730.432	Útlán	5.308.023	3.730.432
704.422	680.907	Lánsbrøv v.m.	740.199	680.907
101.754	228.009	Partabrøv v.m.	116.561	228.009
23.076	39.959	Kapitalpartar í assosieraðum fyrirkum	23.076	39.959
148.698	1.721	Kapitalpartar í tilknýttum fyrirkum	8.658	1.721
34.567	1.809	Ótøkiligar ognir	36.537	1.809
120.809	121.377	Ítøkiligar ognir	124.898	121.377
1.480	513	Egin partabrøv	1.480	513
102.352	129.066	Onnur ogn	208.625	129.066
5.101	5.136	Tíðarskeiðsavmarkingar	5.102	5.136
6.297.727	5.153.108	Ogn tilsamans	6.835.769	5.153.108

Skuld

1.318.584	373.709	Skuld til lánistovnar og tjóðbankar	1.450.593	373.709
4.024.551	3.889.970	Innlán	4.328.427	3.889.970
65.752	66.152	Onnur skuld	164.123	66.152
0	0	Tíðarskeiðsavmarkingar	24	0
4.771	6.407	Burturleggingar til útreiðslur	8.533	6.407
		Eginpeningur		
680.441	680.511	Partapeningur og ábyrgdarfæ	680.441	680.511
72.951	72.951	Yvirkursur við partabrævaútgávu	72.951	72.951
1.480	513	Grunnur fyri egin partabrøv	1.480	513
6.437	0	Aðrir grunnar	6.437	0
66.694	0	Flutt frá undanfarnum árum	66.694	0
56.066	62.895	At flyta frá ársins úrsliti	56.066	62.895
884.069	816.870	Eginpeningur tilsamans	884.069	816.870
6.297.727	5.153.108	Skuld tilsamans	6.835.769	5.153.108

Tøl, ið ikki eru tikin við í javna

217.420	151.329	Ábyrgdir	149.002	151.329
0	0	Aðrar skyldur	2.227	0
217.420	151.329	Tøl, ið ikki eru tikin við í javna tilsamans	151.229	151.329

Norðragøtukona fyllir runt:

Anna í Jákupsstovu 90 ár

Í dag, 11. august, fyllir Anna Hansen í Norðragøtu 90 ár. Vit skulu her skriva nøkur orð um hesa fryntligu og dæmliku kvinnu. Anna er Norðragøtufólk, dóttir Frederikku, ættað úr Funningsfirði og Óla Jákup Zachariassen, í Jákupsstovu.

Anna hevur, á sama hátt sum mong onnur á hennara aldri, livað eitt hendringaríkt liv við nógvum broytingum á øllum økjum. Hon er uppvaksin mitt í gomlu Norðragøtu. Í Jákupsstovu var Tróndargrund, og í kjallaranum eru funnin seyðabein frá fyrstu búseting í Føroyum. Talan hevur verið um eitt dygdarhús, og her búði prestur, tá hann var á ferð. Anna minnst prest koma saman við einum, sum bar hansara kuffert.

Pápi Onnu var ein av stovnarum FFs, og tey búðu í sama túni sum Hans Jacob Havstrey, sum varð valdur til formann í FF í 1932, og sum gekk burtur sama vár við "Immanuel". Hans Jacob hevur verið eini 12 ár eldri enn Anna, so hon minnst hann væl sum ein serligan persón. Hann var umframt nógv annað iðin fráhaldsmaður og skipaði fyri fráhaldsveitslum í bygdini. Hetta var áðrenn losjan í Gøtu varð stovnað, men grundarlagið er so lagt her, og losjan stóð leingi sterk í Gøtu.

Anna hevur eitt annað minnið frá Hans Jacob. Í 1932 var framvegis gingið millum Gøtu og Søldarfjørð. Ein dagin hetta várið var hon í fylgi við Hans Jacob og einum øðrum Norðragøtumanni, sum æt Óli Müller. Teir gingu til Søldarfjarðar at rigga "Immanuel" til fiskiskap. Anna spyr, hvussu skipið eitur, og teir siga "Immanuel", og lagt verður afturat, at hetta merkir "Gud við okkum!" Og teir komu ikki aftur.

Anna gekk - sum fleiri ættarlið av gøtufólki - í skúla hjá Símun Paula í Konoy, sum var fyrsti formaður í FF. Afturat honum var Jákup Simonsen, sum seinni gjørdist versonur Símun Paula. Anna og hennara javnaldrar gingu í "gamla skúla", har tey fingtu ta mentan, sum serliga Símun Pauli stóð fyri. Hann var ein lærari, sum skapti sær respekt og virðing millum næmingarnar. "Nýggi skúlin" í Gøtu kom í 1929, men Anna

náddi júst ikki at koma í hendan skúlan, sum varð roknaður fyri at vera tann mest framkomni í landinum tá.

Í gamla skúla var sera trongt við bert einari skúlastovu. Anna minnst, at við tey borðini, sum vóru ætlað trimum næmingum, máttu fyra sita. Og skuldu tey skriva ella okkurt tilíkt, har brúk var fyri borðplássi, mátti ein av teimum fyra næmingum upp í vindeygakarmin at skriva. Tey máttu eisini skiftivís ganga í skúla um kvöldarnar. Tá var ofta bølamyrt at ganga millum Norðragøtu og Gøtu-gjógv á vetri. Men onkur loysn var fyri tí. Næmingarnir skóru botnin úr eini fløsku. Eitt kertuljós varð sett í botnin, sum so aftur varð settur í fløskuna. Og hetta hjálptust tey við.

Anna og Grækari.

Hóast trongar umstøður kom væl burtur úr frálærni hjá Konoy og hinum lærarunum í Gøtu. Anna sigur seg hava dugað sum miðal í skúlanum, og hon ger neyvan ov nógv av!

Anna minnst eisini, at hon sum smágenta var í Havn og hetta var sanniliga ikki ein sjálffylgja hjá børnum tá í tíðini. Hetta var, meðan hospitalið í Havn varð bygt, og teir fingtu sandin til stoyppingina úr Norðragøtu. Sandurin varð fyltur upp í sekkir, og síðani vórðu sekkirnir førdir til Havnar

við "Brynhild", sum var ein bátur hjá handilsmanninum Tummas Jakku á Geilabø í Norðragøtu. Báturin var uppkallaður eftir dóttirini, sum livir enn og júst hevur fylt 85 ár. Høvið skal her nýtast at ynskja Brynhild tillukku við degnum. Og so ein dagin sleppur Anna og kanska eisini onnur børn við til Havnar. Hetta var dagur í viku!

Konfirmerað og so... Tá ið Anna er 14 ár verður hon konfirmerað. Hetta hendi norðuri við Gjógv, har júst nýggj kirkja var bygd. Aðrir konfirmantar úr Gøtu vóru Vilhelm í Tjørnustovu, Elias hjá Benadikt, Marsanna á Kletti og Jakku skómakarin. Prestur var Fibigir Jensen. Sjálv búði Anna í Stólpu. Tað var ikki bert sum at siga tað at

Meslingagrindin

Anna kom aftur til Gøtu í 1935, og hetta var tað árið, tá ið meslingagrindin var í Gøtu, og hetta komu tey í Jákupsstovu at merkja av álvára.

Anna og Olea, systir hennara, fingtu ringar meslingar, sum jú er meinaleys sjúka hjá børnum men hættislig hjá vaksnum fólki. Anna hóraði við neyð og deyð undan, meðan Olea doyði. Olea var tvey ár eldri enn Anna. Tær hava tískil verið 22 og 20 ára gamlar, tá tær gjørdust sjúkar. Ein triðja systir, Tomasía, sum tá var 18 ár, gjørdist eisini sjúk. Men hjá henni gjørdist sjúkan ikki so hættislig.

Anna minnst væl hendan vanlukkedagin 29. november í 1935. Hon hevði ætlað sær at fara at skjóta harur saman við systkina-børnunum Jógvan Martin og Marsannu á Kletti. Men mamman helt ikki, at hetta var nakað fyri konufólk at fáast við, so tær slerdu av. Men sama morgun eru grindaboð, og tá varð alt við haruskjótingini gloymt.

Ein rúgva av fólki ymsa staðni frá kom til bygdina í sambandi við grindina, so líkindini fyri at ein smitta kundi breiða seg varð av teimum bestu. Olea arbeiddi í "pakkhúsinum", tí gamla handlinum í Norðragøtu, og Anna varð boðsend at hjálpa til, tí so nógv var at gera vegna grindina. Tí hava tær verið serliga útsettar.

Tær báðar lógdust sjúkar leygarmorgunin tann 7. desember. Fyrst fingtu tær fepur, sum fall aftur sunnumorgunin, tá tær eru mestsum fepurfríar. Men út á dagin fer fepurin at økjast í stórum, og Anna minnst, hvussu hon merki, at fepurin reykt upp, og kom heilt upp á 41,3 meðan Olea fekk enn meiri fepur og kom upp á heili 41,7 stig. Hósdagin eftir doyri Olea, og foreldrini fingtu at vita frá læknanum, at Anna fór ikki at klára náttina. Fyri at verja Onnu mátti hon heldur ikki fáa at vita, at systirin var deyð. Tá Olea fór til gravar varð tískil ikki ringt við kirkjuklokkuni fyri at Anna ikki skuldi fáa varhugan av, hvør ið mundi fara til gravar.

Tað stóð um liv nógv aðra staðni eisini, og tað vóru fleiri, sum doyði, bæði í Gøtu og aðra

Anna er ein positiv kvinna og tað er lívsjáltandi at fáa eitt prát við hana.

staðni við. Tað, sum ráddi um, var at skýggja og at sleppa sær undan smittuvanda. Og børnini vildu hava, at foreldrini Óla Jákup og Frederikka fóru í karantenu. Tey høvdu alla grund til at ræðast meslingarnar. Fredrikka hevði í 1916 mist tvey systkin av meslingum.

Giftist við Grækari Anna giftist í 1939 við Grækari hjá Elisabeth f. Gregersen og Tummas Hans Hansen úr Norðragøtu. Hann hevði annars verið trúlovaður við Oleu og giftist nú við systirini.

Grækari var ein rættligur fiskimaður, sum var á sjónum stóran part av sínum virkna lívi. Hann var føddur í 1906, og fór til skips í 1921 við "Only Sister", har hann var við í fleiri ár. Hann róðu síðan út við umrøddu "Brynhild". Í 1931 og 1932 var hann við "Wilhelminu" og í 1933 við "Henry Freeman" við Sámal Hans hjá Jóan Peturi sum skipara. Teir báðir vóru systkina-børn.

Hann tók stýrimansprógv í 1934, og var síðani bestimaður við fleiri skipum. Men í 1937 fór hann við "Kyrjasteini", sum Jákup Haraldsen hevði latið byggja í Korsør í Danmark. Kyrjasteinur varð roknaður at vera av fremstu skipum í flotnum tá, og at sleppa við honum var dreymurin hjá mongum manni. Grækari var bestimaður tey fyrstu árin, men í 1940 gjørdist hann skipari, og var hann við her til 1947. Hann kom tískil at sigla undir øllum krígnum, og hann var bert ein túr heima alla hesa tíð. Men hetta gekk væl uttan stórvegis óhapp av krígsávum.

Men hjá Onnu var hetta tó ein ampi at hava mannin á sjónum hesa tíð. Afturat hesum kom tann støðugi óttin fyri minum í Norðragøtu. Hesin óttin var heldur ikki ógrundaður, tí minur brustu í báðum gøtumum.

Grækari keypti seinni eisini part av "Kyrjasteini". Hann sigldi meira og minni fram til 1973, so Anna hevur verið fiskimannakona so tað forslær. Grækari doyði í 1979.

Anna og Grækari fingtu 6 børn. Tey høvdu ta sorg at missa trý teirra sum smá. Men børnini, sum komu til, eru Olea, Finnbogi og Tróndur.

Tað skal sigast, at Anna er eitt stak skilafólk. Hevur onkur ein spurning um eitt hvørt, so er bert at spyrja Onnu. Tað gav at býta, tá vit høvdu frásøgn her í blaðnum við myndum frá meslingagrindini í 1935. Her var mynd av einum drongi, sum stóð á einum hvali. Anna kundi siga, at hetta var ein systirsonur hennara. Hon kendi tryggjuna aftur aftaná eini 65 ár!

Tað er eisini ein serligur hugni at koma inn til Onnu, tá ein kemur framvið hjá dóttirini Oleu og versoninum Áslakki, har Anna nú býr. Anna er so positiv og fitt, og tað er so lívsjáltandi at fáa eitt prát við hana og við húsfolkini annars. Hon er eisini serliga ættarkær, og er hetta eisini ein positivur eginleiki, sum hennara nærmastu hava stóra gleði av.

Góða Anna! Hjartaliga tillukku við teimum 90 árunum.

Óli í Tjørnustovu

Summargesturin:

Á slóðini hjá langabbanum á Trøllanesi

Um summarið koma nógv fremmand ferðafólk hendan vegin. Tey flestu koma higar at halda eina vanliga feriu, men so eru tað eisini tey, sum koma higar í serligum ørindum. Og onkran av teimum hava vit eisini havt samband við.

Vit nevndu í seinasta blaði, at vit fóru at fáa vitjan av Bill Johnson og konu hansara Pam úr Onglandi. Langabbi Bill, Jóhannes Joensen, var av Trøllanesi, og nú vóru Bill og konan komin at finna slóðina eftir hann og at vitja sína ætt. Vit hava aðra staðni søguna um Johannes og skip hansara "Caprice" og greiða annars frá lagnuni hjá honum. Hen-

da søgan er grundað á bókina "Havið og Vit I" hjá J. Símun Hansen, og hon lýsir ein merkismann. Hann hevði hugsjónir, sum hann tó ikki fekk ført til veruleika.

Tað seinasta, sum J. Símun Hansen veit at siga um Jóhannes er, at kona hansara situr einkja í 1877, og at hann annars hevði verið búsettur í Leith, sum er havnarbýur hjá Edinburgh í Skotlandi.

Leitan eftir skyldmanninum
Fyri einum 35 árum síðan sótu tveir skyldmenn hjá Johannesi og prátaðu um, at tað hevði verið stuttligt at funnið fram til, hvat hendi við ættini hjá Jó-

hannesi. Hesir vistu, at hann í hvussu er átti ein son, sum hann hevði havt við sær til Føroyar at ferðast.

Annar av hesum skyldmonnum hevði júst tá verið úti í heimi og ferðast. Her hevði hann hitt eini professarahjún úr Edinburgh, sum hann var blivin so mikið væl við, at hann hevði fingið teirra adressu.

Avrátt varð so at skriva til hjúnini, uttan tó at vænta at fáa nakað meira at vita. Men tá ein tíð var fráliðin kom svar. Tá høvdu tey kannað hetta málið á skjalasavnum og fingið greiðu á ættini. Við brævinum fylgdi ein fullfíggað ættartalva, og tað,

sum skyldmenninir fingi at vita, var í stuttum hetta:

Í 1859 giftist Jóhannes, 32 ára gamal, við 18 ára gomlu Jane McKay, og navnið Johannes verður broytt til John og Joensen verður til Johnson.

Í 1861 fingi tey sonin John McKay Johnson. Tað er pápin, sum boðar frá, so tá hevur hann so verið heima. Tey trý vóru í Føroyum eina ferð, tá sonurin John var heilt lítil.

Í 1867 fáa tey dóttirina Louisa Elisabeth Simon. Nú er tað mamman, sum boðar frá, og tað ger hon eisini við øll tey fylgjandi børnini. So Johannes man hava verið burturstaddur stóran part av tíðini.

Í 1870 fáa tey sonin Frederick Simon. Hann doyri í 1874, 4 ára gamal.

Í 1872 fáa tey dóttirina Jane McKay Johnson.

Í 1875 fáa tey sonin Frederick Charles, men nú er Johannes deyður 13. juni, sum sonurin er føddur 22. desember. Hesin sonurin verður uppkallaður eftir beiggjanum við sama navni, sum er deyður árið frammanundan.

Í 1879 er einkjan Jane gift uppáftur og fær fleiri børn, og hon doyri í 1901.

Tað er bert ættina hjá elsta soninum John, vit vita nakað um.

Ættin hjá Johannes
Sonurin John giftist 58 ára gamal í 1919 við 33 ára gomlu Martha Halliday. Tey bæði fingi tvey børn. Í 1920 fingi tey John og í

Bill og Pam vitjaðu eisini á kirkjugarðinum á Trøllanesi, har tey sóu gravirnar hjá oldurforeldrunum Jógvan Johannesen, ættaður úr Fuglafirði og Elsebeth Simonsen, ættað úr Innistovu á Trøllanesi. Ættin hjá Jógvan gongur úr Fuglafirði til Norðragøtu, har tey eisini vitjaðu, og ættin gongur aftur víðari til Blankskála. Ættin hjá Elsebeth gongur aftur til 1698 á Trøllanesi.

1923 fingi tey Elfredu, sum varð kallað Freda.

Tað kom púra óvart á hesi bæði, tá tey umleið 1970 fingi at vita, at abbi teirra var føroyingur. Tað vistu tey einki um. Tey vistu, at hann var frá onkrari oyggj og hildu, at hann var úr Helgoland. Men hetta førði so til ta samband við ættina, sum gjørdi, at tey komu higar at vitja.

Vit høvdu eina umrøðu av Fredu í blaði nr. 345. Beiggi hennara John, sum alto var abbasonur Jóhannes á Nesi, var televerkfrøðingur. Hann hevur havt nakað av sama útlongsli sum abbin, tí hann kom at virka í fleiri londum, sum Iran, Sudan og Filipsoyggjunum. Hann var giftur við Ednu og tey eru bæði deyð.

Umframt Bill eiga tey Dorothy, sum er gift og býr í Australia og sum annars eisini hevur búð í Papa New Guinea. Hon eigur tvær døtur.

Bill og Pam búgva í lítla býnum Fareham í Suðurlonglandi, ið liggur millum sjóferðslubýrinar Portsmouth og Southampton. Tað var annars í hesum seinna býnum, at Johannes keypti "Caprice" í 1865/66. So Bill fer nú at kanna, um nakað tilfar finst í skjalasøvnnum í Southampton um hetta skipið.

Bill arbeiðir á lærda háskúlanum í Portsmouth við at gera landakort og Pam arbeiðir á serligari eygnadeild á sjúkrahúsinum í býnum, sum serliga tekur sær av eygnafeilum hjá børnum. Tey bæði eiga tvær døtur. Vicki, sum er

24 ára gomul og Kathryn, sum er 20 ára gomul.

Væleydnað ferð í Føroyum
Ferðin til Føroya gjørdist framúr væleydnað. Tey hittu ein stóran part av ættini í Havn og í Klaksvík. Tey flestu av teimum eru fermenningar. Men tey hittu eisini trýmennningar hjá pápanum, sum t.d. 99 ára gomlu Johonnu Matheu Skaale í Havn og 85 ára gomlu Helenu Simonsen úr Klaksvík. Hæddarpunktið varð tó ferðin til Trøllanes, har tey gistu eina nátt í Innistovu, hagani langabbi Bill kom. Vitjað varð eisini í kirkjugarðinum á Trøllanesi, har oldurforeldrin hjá Bill liggja grivin. Farið varð eisini út á Kallin, har sýnið henda dagin varð av tí allar fagraða. Í klárum veðri er hetta ein tann vakrasta sjónin í Føroyum.

Sigast kann, at frá øllum tey møttu, fingi tey at kenna veruligan føroyskan blíðskap, og tey vóru sera ovfarin - bæði um móttøkuna og av landinum hjá okkum.

Bill og Pam vóru bert her í eina viku frá 24. til 31. juli, so tey fingi eisini Ólavsøkuna við. Tað er avmarkað, hvussu nógv ein nær at síggja upp á so stutta tíð. So tey fara heilt vist at koma aftur.

Tað er einki at ivast í, at á eini slíkari ferð verða vinarbond knýtt, sum koma at verða virðismett í báðum londum.

Pam og Bill saman við ættini á Trøllanesi. F.v. Signhild og Mikkjal, yngru bóndahjúnini í Innistovu, Gertrud, "gamla" bóndakonan, Durita, dóttir Gertrud, og Ólavur, Pam og Bill.

I Klaksvík var m.a. ein samkoma saman við ættini hjá Jákup á Nesi, sum var hálvbeiggi Johannes. Jákup átti tvær døtur Marin Malenu og Nicolínu, og tað er bert ætt frá Nicolínu. Tey hittust inni hjá Sunnevu Olsen, sum er einkja eftir Frits Olsen, sum var kendur formaður hjá Klaksvíkar Útróðrarfelag. Hann er annar av skyldmonnum, umrøddur í greinini, aftanfyrri hesa søgu.

Nicolína átti Jákup Mourits, Helenu og Frits. Av teimum er bert Helena á lívi, 85 ára gomul og framúr skilagóð. Hon sæst sitandi mitt á myndini undir liðini á Bill. Standandi undir liðini á Bill er Sunneva hjá Frits.

Søgan um Johannes á Nesi og “Caprice”

J. Símun Hansen hevur í síni frálíku bók Havið og Vit 1 eina nágreiniliga frásøgn um fyrirkuna og menninar aftanfyrir Caprice. Hetta er ein søga um ótroystiligar menn, sum trúðu uppá eina fiskiveiðu í Føroyum. Men teir vóru júst vóru eitt vet ov tíðliga, áðrenn tað rættiliga fór at bera til. Fyrsta royndin í Norðoyggjum varð gjørd í 1864 við “Emmu Dorthu” hjá Jørgen Bechs handil, men henda roynd var miseydnað og J Símun Hansen heldur fram:

Aftaná so eydnuleysar fiski-royndir kundi tað væntast, at menn finga mistreysti til skipsfiskiskapin, og at hann tí fór at detta niðurfyrir eina tíð. Men so varð ikki. Heldur man faktorin, framburðsmaðurin J C Djurhuus, av hesum royndum vera komin eftir, at tað mátti leggjast á annan bógv og størri skip verða brúkt, um nakað skuldi koma á skafti. Sama árið, sum slóðbrótarin letur Emmu Dorthu fara at sigla við vøru, verður fyrsta fiskivinnufelag stovnað: “Norderø Fiskeri- og Skibs Selskab af 1865” og millum høvuðsmenninar her er sami maður, sum gjørdi út Emmu Dorthu árið fyrri, nevniliga C. A. Djurhuus, faktor. Hóast hina fyrstu miseydnadu royndina høvdu hvørki undangongumenninir ella fólkið mist álitid á ta nýggju vinnulívsgrein, skipsfiskiskapin, soleiðis sum tað skilliga kemur til sjóndar, tá menn árið eftir fara at tekna aktiur til nýtt fiskiskip, at kalla hvør maður tekur undir.

Ein hópur av tilfari er til um hesa fyrirkuna og her skal bert okkurt verða nevnt. Viðtøkurnar hjá felagnum verða endurgivnar í Havið og Vit I, og eru tær sera nágreiniligar og professionellar. Eisini er eitt yvirlit yvir partaeigararnar og eru teir ikki færri enn 100, fyrst og fremst úr Norðoyggjum, men eis-

J C Djurhuus, Faktorin, var ein framúr undangongumaður.

ini úr Eysturoynni. Jóhannes, pápi hansara og triggir brøður hansara vóru eisini við í fyrirkuni. Av Trøllanesi var eisini framburðsmaðurin Absalon Guttormsen, sum var ein av undangongumonnunum í ætlanini.

Í november 1865 fer Jóhannes aftur til Onglands, keypir skonnartina Caprice í Southampton, ger hana í stand og 3. Mai 1866 er hann á Klaksvík við tí fyrsta fiskiskipinum (63 register tons).

Caprice fer til Íslands at fiska. Skonnartin, sum í Southampton varð umbygd til fiskiskap, verður nú útgjørd at fara avstað. Síðsta mai keypa teir útgerð, m.a. 22 toskalínur á 70 favnar, húkar, salt og eikittunnur at salta uppí.

Leiðin gekk til Íslands at

Mikkjal Pauli Joensen, hálvbeiggi Johannes, var ein partaeigari og sigldi eisini við “Caprice”.

roynda við línu og snøri, men so nógvur var ísurin har uppi, at teir ongantíð finga samband við land, ei heldur roynt fyrri ísi, og vórðu so státt at venda aftur - hvassir. Íslandstúrin vardi bert 18 dagar. 18. Juni eru teir longur aftur. Seinast í juni fer Caprice út undir Føroyum, fær 19 toskar fyrsta dagin, men longu 2. Juli er hon inni í Lerwick, og selur Johnson dagin eftir bæði fisk og salt og er í farmasigling. Fiskisøgan hjá Caprice er longu endað!

Avrokningarnar vísa, at teir hava roynt við snøri, at manningin hevur havt fasta mánanshýru + fastan prís fyrri hvønn fiskin, teir drógu, og at teir, sum høvdu hægri hýru, finga lægri prís fyrri hvønn fiskin og viðvent. - Tó at søgan um Caprice her eftir ikki hevur nógv við sjálva fiskisøguna at gera, kann tað vera áhugavert at síggja, hvussu henda í síni tíð nógv umtalaða fyrirkuna kom at taka seg upp. Tað liggur eisini væl fyrri at gera eitt sindur burtur úr henni, tí nógv skrivligt tilfar er til.

Fýra ára brævaskifti: Fyrsta túrin við farmi fer Caprice til Trondhjem. Longu eina viku eftir, at

teir eru komnir til Lerwick og nú helmar ikki í. Teir eru t.d. í Hamburg, Leith, og gera tveir túrar til Spaniu hetta fyrsta árið. Men farmagjöldini vóru lág, og hartil var Caprice ikki í øllum førum vælhóskandi sum farmaskip. Hon var ov djúp, og peningaliga úrtøkan var tí ofta ikki so stór. Jóhannes og faktor Djurhuus skriva av og á sínámillum. Brøvini eru vinarlig og tykist ongin misskiljan at vera millum Jóhannes og stjórnina ta fyrstu tíðina. Ímeðan heldur Caprice á at sigla við farmi eisini næsta ár. Heima høvdu teir væntað hana at komið til Føroya, og tá teir frætta, at Jóhannes ikki kemur heim aftur í 1867 og heldur ikki ætlar sær at koma næsta ár, gerast teir rísnir her heima og skriva honum bræv, har teir undrast yvir ikki at hava frætt frá honum, og at teir ikki hava fingið nakran roknskap heldur.

Ein høvuðspersónur í hesi vitjan var Jógvan “gamli” bóndin í Innistovu. Tíverri var hann innlagdur á sjúkrahúsi meginpartin av vitjanini. Hann var tó eina góða løtu á Trøllanesi, meðan skyldmaðurin var har norðuri. Her eru Bill og Pam komin at siga fermeninginum farvæl, áðrenn tey fóru avstað aftur.

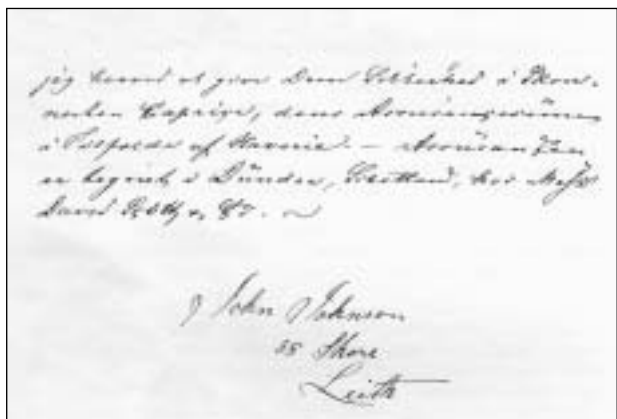
Svarið frá J. Johnson er skrivað 18. juni sama ár. Tað er langt og sett upp sum ein verjurøða móti teim atfinningum, sum gjørdar verða móti honum. Hann kallar bræv teirra “et Skræmmebrev”, spyr hví teir ikki áður hava kravt roknskapin, skrivar um ta skuld, hann vil koma í, um hann kemur til Føroyar og fiskiskapurin miseydnast, tí hann skal jú betala løn og kost til manning. Peningur er ongin til góðar, sigur Johnson, tí nú hevur hann riggað Caprice um til rætta skonnart og fingið øll segl gjørd av nýggjum. Hann vónar tó at koma til Føroya næsta vár; ímeðan vil hann royna at fáa nakað av peningi at loypa av. Brævið, sum er skrivað í Grikkalandi, endar soleiðis:

“Men dersom der en mangel paa Tiltro, da er min Skrivning forgjæves; dog førend I tager en anden Vej, -- saa er det mit Raad, at I vil overveje det. Jeg forlanger ingen Eftergivenhed men ikkuns hvad jeg haaber, at I ikke vil nægte mig: En betænkt, retfærdig Dom.

Med hilsen og agtelse, Deres forbundne
John Johnson”.

Ein av grundunum til at vát kemur í reiðrið, er tann, at tvey brøv frá Jóhannes eru nógv seinkað og koma ikki fram, fyrr enn stjórnin hevur sent brævið av 18. April 1868.

Jákup á Nesi var ein hálvbeiggi Johannes, men hann var ov ungur at eiga í Caprice. Hann gjørdist bátasmiður og búsettist á Viðareiði. Kona hansara Maria Johnsen var jarðmóður. Jákup bleiv 97 ára gamal.

Brot úr brævi hjá Johannes. Nú er hann blivin til John Johnson.

hetta skal greiðast, tá hann í Apríl kemur aftur til Føroya.

...
Apríl kom og fór, men ongin Caprice kom á hesum sinni. Í teim fyrstu døgum av juni kom tó bræv; tað er skrivað í Leith 8. Mai og her sigur Jóhannes frá, at hann hevur sligið av at koma til Føroyar í ár. Og hvat er so grundin fyri, at hann hevur sligið av? Hann skrivar, at ætlan sín hevði verið at farið til Onglands og har fermt salt og epli til Føroyar, men so slerdi hann av at fara til Onglands beinanvegin, tí tá hevði hann verið noyddur at ligið stillur í 3 mánar, og fór so ístaðin at sigla við vøru á Svartahavinum allan veturin. Ferðin heim til Onglands hevði gingið nógv longur enn væntað, hann kom ikki hagar fyrr enn í apríl, men tá visti tað seg, at bæði salt og epli vóru dýr og farmagjöldini lág. Tað hevði ikki lónað seg at gjørt túrin til Føroya, og tað hevði verið nóg so seint, tá Caprice hevði verið klár at farið at fiska. Jóhannes leggur afturat, at hann hevur frætt frá ringum tíðum í Føroyum, at sluppin "Sur-price" er seld fyri hálvan prís, og at hann vegna tær ringu tíðir í Føroyum er bangin fyri at fáa peningin, um hann kemur til Føroya við ongum farmi. Jóhannes endar brævið við at siga, at hann nú hevur tikið farm til tær Canarisku oyggjarnar og vónar við Guds hjálp at kunna koma heim til Føroyar komandi vár. Hann sendir 50 £, sum teir kunnu hava antin til at útbetala teim misnøgdu ella til at betala rentur við.

Tolið gongur undan Hesi tíðindi gjørdur enda á øllum vónum um samarbeiðið millum partarnar.

Elias Joensen, hálvbeiggi Johannes, var ein av partaeigarunum.

Absalon Guttormsen á Trøllanesi var eisini ein av oddamonnunum í fyrítøkuni.

Nú vóru teir sviknir í fyra ár og krógva als ikki, at teir ynskja at skiljast, jú fyrr, jú betur. Nakrar fáar dagar eftir at brævið frá Jóhannesi er teim í honum, senda teir honum soljóðandi svar, har teir ilskast um undanførslurnar fyri ikki at koma til Føroya við skipinum. Og teir eru firtnir um, at Johannes ivast í um hann fær sí pening um hann kemur aftur til Føroyar. Tað teir hava áhuga fyri er at fáa skipið heim og at fáa eina skipara til at fiska við skipinum. Tí nú er fiskiskapur farin at gerast ein lönandi vinna.

...
7. okt. Skrivar Jóhannes

aftur úr Seville í Spaniu og er hetta helst seinasta brævið, sum teir skriva sínámillum. Brævið frá Jóhannes er aftur sett upp sum ein verjurøða; har hann sigur seg hava havt sum fremsta endamál at verja áhugamálini hjá partaeigarunum. Men hann vil fegin gera reint borð.

Jóhannes endar brævið við at siga, hvussu ferðætlanin liggur, til hann kemur heim: London, Canarisku oyggjarnar, St. John á New Foundlandi, Vianna í Portugal, Onglandi og Føroyar. Sum sagt endar brævskrivningin her; men tað skilst, at onnur brøv eru skrivað millum Jóhannes og faktor Djurhuus; tey eru tó neyvan til longur.

Caprice aftur á Klaksvík
Ein dagin fyrst í mai 1871 fleyt skonnartin Caprice aftur á Vánni fermd við eplum og salti. Tað var krossmessudag 1866 at keypsáttmálin var undirskrivaður; 5 ár seinni - 26. Mai 1871 - var sölusáttmálin undirskrivaður, har Johannes keypir skipið. Uppgerðirnar standa í Havið og Vit, har teir áhugaðu kunnu síggja tær.

Tað sum undrar er annars, at í seinasta brævinum sigur Johannes seg fegnan vilja selja sín part til hinar partareigararnar, og hetta høvdu teir eisini sett fram sum ein av tveimum møguleikum. Og við tí byrjandi góða fiskiskapinum skuldi hetta verið ein upplagdur endi á hesum máli. Hóast hetta so gongur tað beint mótsatt. Orsøkin er og verður duld.

Neyvan mundi hýrurin á hesum monnum vera hin sami sum tá henda ætlan varð loyst úr lagdi. Í 1866 var tað vónin um nýtt, stórsligt tiltak vinnulívinum til fram, sum hevði gyklað seg fram í huganum og fingið teir at

trivið djúpt í kistubotnin. Nú vóru allir fagrir dreymar foknir. Men peningaligt tap høvdu teir ikki havt kortini. Hvør, sum vildi, fekk sítt, og 20% í rentu fingið allir. 24 mans úr Mikladali, úr Kunoy og av Trøllanesi lótu allar sínar aktiur (90 á 10Rd) standa eftir í skipinum "paa eller Vinding, ifald John Johnson bliver ved med at føre Caprice-", og fingi váttað skuldarbræv uppá peningin.

Caprice seld til Jóhannes

Ein dagin fyrst í juli 1871 fór Union Jack á stong. Caprice stevndi út av Vánni og kom ongantíð aftur til Føroyar. Jóhannes átti nú skipið sjálvur, burtursæð frá teim 2565 Rd, sum felagið hevði fingið skuldarbræv uppá og so teir 900 Rd, sum teir 24 høvdu latið staðið eftir í skipinum. Nevndu 2565 Rd komu várið eftir; annar spurningur er, hvussu gekk við teim 900 Rd. Munnliga søgan vil halda, at ikki alt kom aftur. Úr skjølunum fæst einki annað at vita, enn at 13. Dec. 1877 fær S.F. Joensen, beiggi Johannes, á Trøllanesi, ið er oddamaður fyri teir 24, skuldarbrævið upp í hendur frá faktorinum "til eventuelt Brug ved et Sagesmaals Anlæg mod John Johnsons Enke."

Menn, sum sigldu við Caprice
Torført hevur verið at fingið skil á, hvørjir vóru við Caprice á hennara viðgitnu ferð. Her er annars nógv tilfar til skjals, men manningarlistin er farin undir heilt. Besti heimildarmaður mín sigur um hetta: Allir teir ungu, sum teknað høvdu aktiur, vildu sleppa við. Eftir hesum at døma, hevur at kalla øll manningin verið úr Norðoyggjum og norðan úr Eysturoy, men eisini aðrir hava verið við. Umframt skiparan Jóhannes á Nesi eru bert nevndir Jacob Heinesen úr Kunoy, Mathias Eriksen úr Ánunum, Niclas Haraldsen (Á Trappuni í Havn), Pól Hansen (Eiðis-Pól, búsitandi á Uppsølum), Joen Joensen úr Umboðsstovuni uttan av Oyri, men eisini Mikkjal Pauli á Nesi, hálvbróðir Jóhannesar, og Jóhannes á Húsum vóru við.

Óeydnislig var henda roynd. Herviligt ísár í Íslandi og fiskaloysi undir Føroyum og so selja teir skipið, júst tá tey góðu fiskiárini koma í 1870, og skipsfiskiskapurin av álv-ara fer at gerast lönandi.

Johannes á Nesi við konuni Jane og soninum John.

Hvør var nú Jóhannes?

Hann er føddur á Trøllanesi 30. Juli 1829, sonur Jógvan bónda í Innistovu, Fuglfjarðar-Jógvan kallaður og Elsebeth Simonsen, bóndadóttur í Innistovu. Jógvan var bókligur maður, verður sagt og lærði í mong ár børnini har í bygðini at lesa og skriva. Hann royndi eisini at útvega teim meir kunnleika, enn hann sjálvur var førur fyri at geva teimum. Soleiðis fekk hann sýslumannin á Oyri at skriva børnunum forskriftir í brævskriftbókstavum.

Um siglingina hjá Jóhannesi fyri 1865 havi eg bert munnliga frásøgn at bera fram: (Trølla)-Nesmenn vóru komnir inn í Bø (Klaksvík) til handils. Har lá ein donsk bark. Ein av manningini hevði meitt seg, hann fekk ikki gingið og skiparin sóknaðist eftir einum manni at við. Jóhannes, sum tá var ungur drongur, vildi fegin sleppa við og slapp eisini. Skiparin skuldi halda, at hann kundi gerast brúkligur matrós. Jóhannes man hava verið nakað leingi burtur, tí tá hann kom aftur á Klaksvík, skuldi skiparin siga, at nú var Jóhannes líka góður maður sum hann og kundi vera kapteynur.

Ein onnur frásøgn sigur, at Jóhannes var stýrimaður á eini skonnart og meðni teir lógu í heimsins vakrasta bý - Neapel? - doyði skiparin. Jóhannes fæddi tá skipið aftur til Onglands. Tá Jóhannes hevði lært til stýrimann og kom aftur í Kalsoynna til Syðradals, segði hann syðradalsmonnum, at teir høvdu skeivan middag, men nú skuldi hann forandra teimum strikið. Hann so gjørdi og síðan hava syðradalsmenn havt middag, har Jóhannes segði, hann átti at vera. Hann man hava lært til stýrimann í Danmark, men er síðan farin til Onglands og tá hann kemur aftur til Føroyar í 1865 at ferðast, er hann giftur og eigur ungan son, John. Jóhannes var tá búsitandi í Leith, Shore 55. Í Mikladali heldur hann heimabrúðleyp og bjóðar allari Kalsoynni. Hvussu honum gekst aftaná, at hann sjálvur hevði keypt Caprice, er mest sum dult; men á tí eini ferðini komu teir í illveður, hann slerdist frá róðrinum, breyt armin og fekk skaða í høgdið, sum var honum at deyðameini. 1. Dec 1877 situr konan einkja.

Soleiðis er frásagt um henda merkismann, sum á ungum árum rýmur úr eini útbygð koma á Trøllanesi, fer av landinum og so kemur aftur og kveikir lív í.

Hendan søgan byrjar 30. juli 1829 á Trøllanesi, tá Johannes verður føddur. Hóast bygðin var fjarkotin forðaði hetta ikki fyri, at menn higani gjørdur seg galdandi í samfelagnum.

Løgmaður um fiski- og sjóvinnu

Sum kunnugt hevði løgmaður sína løgmansrøðu á ólavsøku. Vir endurprenta her tað, sum hann segði um fiskivinnuna:

FISKIVINNUMÁL

Sum vanligt, verður uppskot at áseta fiskidagar fyri komandi fiskiár lagt fyri løgtingið á ólavsøku.

Fiskidagarnir verða komandi ár gjørdir upp á annan hátt, soleiðis at fram eftir verður ikki bert roknað við heilum samdøgnum.

Burðardygg umsiting av fiskivinnuni er ikki einans forsvarlig stovnsrøkt. Altjóða rákið leggur alt størri dent á, at fiskatilfeingið verður gagnnýtt til fulnar. Fyri at eggja skipum at avreiða livur til føroyskar móttakarar, verður ein partur av døgnum, sum fiskidagatalið verður skert við komandi fiskiár, settur til síðis, soleiðis at landsstýrismanninum verður heimilað at luta hesar dagar út sambært reglum, sum verða lýstar í næstum. Skipanin skal virka á tann hátt, at tess meiri livur, eitt skip avreiðir, tess fleiri fiskidagar kann skipið fáa afturat, tó soleiðis, at útlutast kunnu ikki fleiri dagar, enn avsettir verða til endamálið.

Umfram at áseta fiskidagarnar, verður skotið upp at gera aðrar broytingar og tillagingar í lógini um vinnuligan fiskiskap.

Reglurnar um flyting og samanlegging av fiskiloyvum fara fram yvir ikki at galda fyri ból 5. Hetta verður gjørt fyri at byrgja fyri, at veiðuorkan í hesum bólkinum, sum er økt nógv seinnu árin, ikki skal økjast upp aftur meira. Samstundis verður í næstum lýst nýggj kunngerð um umsiting av fiskiloyvum í bólki 5. Meira viðfevndar broytingar, m.a. fyri at skilja sundur vinnuligan fiskiskap og frítíðarfiskiskap, verða tiknar við í heildarendurskoðanina av lógini um vinnuligan fiskiskap.

Løgtingslógin um vinnuligan fiskiskap heimilar landsstýrismanninum at taka avgreiðslugjald fyri at skriva út fiskiloyvi. Hetta hevur tó ongantíð verið gjørt. Skotið verður nú upp, at myndugleikarnir eisini kunnu taka avgreiðslugjald fyri at skráseta avhending av fiskidøgum og kvotum. Fiskimálaráðið fer í næstum at lýsa kunngerð, sum ásetur avgreiðslugjaldið.

Seinastu árin hevur

tíðum verið ført fram, at svartkjaftatrolararnir hava ov stóra hjáveiðu av botnfiski, serliga upsa. Royndirnar hjá Fiskiveiðieftirlitinum prógva ikki henda pástand, men eitt lágt hjáveiðuprosent kann kortini geva nógv tons av fiski, tí svartkjaftanøgdirnar eru ógvuliga stórar. Fiskimálaráðið fer í heyst at áseta neyvari reglur um svartkjaftafiskiskapin undir Føroyum, m.a. soleiðis, at svartkjaftaskipum ikki verður loyvt at royna, har botnfiskurin er mestur. Umfram hetta verður skotið upp, at Fiskiveiðieftirlitið skal kunna áseta bráðfeingis veiðubann, um hjáveiðan er meiri enn ásetta hámarkið. Henda skipan hevur við hepnari hond verið nýtt, um íblandingin av ungfiski er oman fyri hámarkið.

Endurskoðan av lógini um vinnuligan fiskiskap Farið er undir at endurskoða lógina um vinnuligan fiskiskap. Málið er at gera eina lóg, sum setir greiðar karmar fyri umsitingina av høvuðsvinnuni. Støðið verður tikið í fiskidagaskipanini, umfram tókis- og gýtingarfriðingum. Loyvisskipanin skal mennast m.a. soleiðis, at treytirnar gerast greiðari og gjøgnumskygni betri, tá ið fiskirættindi verða avhendað.

Arbeidsbólkurin, ið skal endurskoða lógina, er farið til verka, og samstundis er settur ein fylgibólkur, sum arbeidsbólkurin skal ráðføra seg við. Í fylgibólkinum sita umboð fyri vinnuna og aðrar týðandi samstarvspartar, soleiðis at øll týðningarmikil mál verða umrødd, áðrenn endaligt uppskot til ásetingar verður tilevnað.

Fiskivinnu- samráðingar

Fiskiveiðuavtalur við onnur lond og í millumlandafelagsskapum hava stóran týðning fyri móguleikarnar hjá føroyskum skipum at vera í vinnu alt árið. Summar av avtalunum gera tað móguligt, at skip kunnu fiska í fremmandum sjógvum alt árið, og aðrar avtalur skapa karmar fyri at fylgja fiskagongdini og á tann hátt gagnnýta fiskimóguleikarnar sum best. Landsstýrið leggur dent á at varðveita og menna verandi móguleikar, sum hesar avtalur geva.

Samráðingarnar við Nor-

eg, ES og Russland um sínámillum fiskiskap í 2005 vóru merktar av tí vánaligu støðu, sum ídnaðarfiskastovnarnir í Norðsjónum eru í, og av at heildarkvoturnar av toski og hýsu í Barentshavinum eru skerðar. Burtursæð frá avtaluni við ES, eydnaðist at finna semjur, sum geva skipunum at kalla somu fiskimóguleikar sum árin frammanundan.

Fiskimóguleikarnir í íslenskum sjógvum eru teir somu í 2005 sum í 2004, og móguleikarnir í grønlenskum sjógvum eru umskipaðir, har m.a. ein royndarkvota av toski undir Eysturgrønlandi er partur av avtaluni. Landsstýrið hevur miðvíst arbeitt fyri at fáa eitt breitt samstarv í lag við Grønland, sum eisini skal fevna um víðkaða samvinnu á fiskivinnuøkinum. Hildið verður fram við hesum.

Samráðingarnar millum strandarlond og í millumlandafelagsskapunum NEAFC og NAFO endaðu sum heild úrslitaleysar - avtalan um makrel undantikin. Eingin loysn er funnin á svartkjaftafiskiskapinum, eingin avtala er gjørd um norðhavssildina, og fyri fyrstu ferð í fleiri ár er eingin hóskandi avtala gjørd um kongafiskin í Irmingarhavinum. Føroyingar hava ikki fingið ta rækjukvotu, sum vit halda okkum hava rætt til á Grand Bank, (NAFO-leið 3L), og kanadiskar havnir eru framvegis stongdar fyri føroyskum skipum, tí Føroyar í samráði við Grønland og Danmark hava ásett sína egnu rækjukvotu samsvarandi føroyska kravinum.

Ásannandi vantandi avtalurnar um norðhavssild og kongafisk, hevur landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum avgjørt at loyva føroyskum skipum at fiska sambært teimum rættindum, sum Føroyar meta seg hava. Viðvíkjandi svartkjafti hava strandarlondini nýliga tikið avgerð um at kunna hvørt annað, hvussu tey fara at avmarka fiskiskapin seinna hálvár í 2005. Henda avgerð er tikin við stóði í tí sannroynd, at fiskiskapurin eftir svartkjafti seinastu árin hevur verið um tvær ferðir størri enn tað, sum er vísindaliga ráðiligt. Í hesum sambandi hevur landsstýrismaðurin avgjørt at steðga føroyskari svartkjaftaveiðu í altjóða sjógvum restina av 2005.

Samanumtikið kann sigast, at sínámillum samráðingarnar liggja í hampiliga fastari legu, men at stórir tvørleikar eru í strandarlandasamráðingunum og í arbeiðinum í millumlandafelagsskapunum. Sannført um tann týðning, sum fiskiveiðuavtalurnar hava fyri tað føroyska samfelagið, er landsstýrið sinnað at styrkja um lut okkara í hesum samráðingunum.

Fiskivinnugransking Støðug menning í fiskivinnuni er fyrirtreyt fyri at styrkja um kappingarførið hjá vinnuni. Tí er ætlanin framhaldandi at tillaga granskingina á fiskivinnuøkinum, so at vinnumenningin gerst miðvísari. Alt virksemi í fiskivinnuni er grundað á vitan, og støðugur tørvur er tiskil á álítandi dátum, gransking og menning. Stórir dentur eigur tí at verða lagdur á, at gransking og menning eru í neyvum samstarvi við fiskivinnuna og við røtfesti í teimum spurningum, sum fiskivinnuni tørvar at fáa greiddar.

Útgangsstøðið er, at gransking verður hildin at vera drívmeigin í at troyta nýggjar móguleikar í fiskivinnuni á sjógvum og á landi. Tí mugu vit menna tann partin av vitanar- og førleikagrundarlagnum, sum byggir á gransking og menning. Granskingar- og menningarvirksemið eigur at fevna um allar tættir, sum eru týðningar- miklir fyri vinnuna - frá grunni at munni. Tað kann snúgvá seg um fiskiroyndir, veiði- og reiðskapstøkni, framleiðslutøkni, biotøkni, vørumenning, marknaðarmenning o.s.fr.

Tilbúgving

Í samgonguskjalinum er staðfest, at málsøkið "tilbúgving" skal yvirtakast. Nú heimildirnar at taka yvir málsøki eru fingnar í fasta legu, verður farið undir at leggja hesa yvirtøku til rættis. Ein arbeidsbólkur á embætisstigi arbeiðdi á heysti í 2003 við málinum, so partur av fyrireikingunum er longu gjørdur, og neyvar ætlanir eru til skjals um, hvussu yvirtøkan kann verða framd. Í høvuðsheitum fevnir yvirtøkan um yvirskipaðu ábyrgdina av at samskipa sivilu tilbúgvingina í samfelagnum, herundir eisini kjarnorkutibúgvingina.

Føroya Altjóða Skipaskráseting (FAS)

Í fleiri ár hevur verið víst á, at skipaskráseting kann gerast eitt íkast til føroyska búskapin. Til tess at kanna hesi viðurskipti og at vekja áhuga hjá útlandskum reiðarum at skráseta skip síni í Føroysku Altjóða Skipaskrásetingini, setti landsstýrismaðurin í fiskivinnumálum í februar mánaði ein bólur at arbeiða við hesum. Í bólkinum sita umboð frá Fiskimálaráðnum, Fíggingarmálaráðnum og Almanna- og heilsumálaráðnum.

Sjóvinnan er alheimsvinna, og hetta má ein hava í huga, um tiltakið at gera FAS-skipanina kapp-

ingarføra skal eydnast. Bólkurin er í fyrstu atlugu komin fram til, at tað verða ikki skattir og avgjöld, ið fara at geva tann nógva peningin, men heldur gjöld fyri tænastr, ið veittar verða bæði frá almennari og privatari síðu. Tænastrarnar verða veittar í beinleiðis kapping við lond, ið hava altjóða skipaskrásetingar. Hetta setir krøv til teirra, ið koma at starvast í hesi vinnu, men sanniliga eisini til myndugleikarnar, umráðandi er tí at røttu karmarnir verða skaptir. Áltíð frá bólkinum verður klárt til heystar, tá verður farið undir at gera nýggjar lógarkarmar.

Altjóðagerðing og ferðaætlan

Tað skal ikki sigast eitt ringt orð um 2015 ætlanina hjá løgmanni. Hon er uttan iva væl meint. Gævi at hon kundi gerast veruleiki.

Men so skal eisini sigast, at hann sum kennir okkara politisku og umsitingarlugu skipan, hevur trupult við at taka hesar visiónir í álvara.

Ein hevur hug til at minna á søguna um tann hittinorðað danska biskupin Olesen. Einaferð hann er boðin til kaffi sigur vertinnan: "Nu håber og tror jeg, at kaffen er stærk nok." Olesen svarar aftur: "Her hjælper hverken håb eller tro. Her hjælper kun bønner."

Og tað eru júst ítøkiligar "bønir", sum skulu til fyri at fáa okkara samfelag at virka nøkurlunda sum onnur samfeløg. Og her verður stórt sæð einki gjørt, hóast tørvurin er eyðsýndur. Tað verður t.d. tosað um

verður t.d. tosað um altjóðagerðing, og so upp- livar vit, at landsstýrismaðurin við stuðli frá løgmanni, noktar at skriva á danskum til danskan stovn, hóast vit øll duga eins væl at skriva danskt sum føroyskt. Hetta er so mikið ørt, at her er óneyðugt við nakrari grundgeving.

Eitt annað ítøkiligt dømi er, at vit hava ein flogrutu til London, sum má roknast fyri at vera ein av "heimsins nalvum". Men tað er ikki so frægt, at tað er ein bussruta í samband við hesa farleið, hóast tað skuldi verið ein sjálfvfygja við eini altjóðagerðing at fólk sleppa aftur og fram skjótast gjørligt.

Flogfarið til London flýgur sunnudag kl. 12.45. Men skal ferðast við bussi má verða farið úr Havn kl. 9.00 við komu til flogvøllin knappt tíma seinna. Hetta merkir, at tað skal bíðast nær um 3 tímar á flogvøllinum, har tað skuldi verið nóg mikið við einum tíma.

Hvat munnu t.d. forrætningsmenn úr London halda um eitt samfelag, sum ikki so frægt sum skipar fyri eini flogrutu í samband við teirra ferð til og úr Føroyum.

Tá er munur á service, tá komið verður úr Fugliva og Svínay. Utan mun til nær komið verður í Hvannasund, er beinleiðis samband til Klaksvíkar.

Løgmaður kundi hóskandi byrja við 2005. Her er nóg mikið at triva í.

Vit hava eykalutir á
goymslu og útvega
teir, vit ikki hava.

Pf. Petur Larsen

Tlf: 44 41 74
Fax: 44 42 85

SKIPSTIMBUR & APTERING

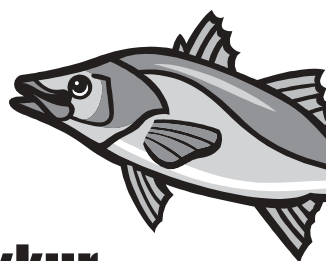
Vit átaka okkum alt arbeiði innan
skipstimbur og aptering, so sum
nýggja messu, brúgv ella lugar.

**Sp/f Skipstimbur
og aptering**

v/Jón Jacobsen · FO-470 Eiði · Tlf: 22 23 86

AGN

**sild
tobis
kúfiskur
makrelur
høgguslokkur**

...dagligt samband um alt landið

P/F KAMBUR

STRENDUR
telefon: 448095 · fax: 448744

Blákrossheimið

Blákrossheimið er ein viðgerðarstovnur fyri rúsdrekka- og
rúsevnismisnýttarar og avvarandi teirra.

Hevur tú ella onkur tú kennir trupulleikar við rúsdrekka ella
rúsevnum, ert tú vælkominn at seta teg í samband við Blá-
krossheimið á tlf. 315575, sum svarar alt samdøgrið.

Vit kunnu m.a. bjóða...

- **avrúsan og viðgerð**
- **einstaklinga samrøður (ambulant viðgerð)**
- **samrøður saman við familjuni (familjuviðgerð)**
- **eftirviðgerð - búpláss í búfelagsskapi**

Øll starvsfólkini á Blákrossheiminum eru yrkisfólk og alt fer
sjálvandi fram í trúnaði.

Vit vilja fegin hjálpa tær

Blákrossheimið
Lynggøta 12

FO-100 Tórshavn
Tlf. 31 55 75

Við okkurt um 25.000 ymskum vørum á
hyllunum, stendur landsins størsta goymsla
av eykalutum til taks hjá føroyska flotanum.
Aftanfyrri stendur eitt samtak av trimum
føroyskum skipasmiðjum og einum mekaniskum
verkstaði, ið hevur meir enn seksti ára royndir
innan veitingar til skipaflotan – alt frá smærri
umvælingum og viðlíkahaldi til um- og nýbygging
av skipum.

Góðkendir tænastruvarar av:
Wärtsilä
Deutz-MWM
Scania & Valmet
Calleesen
Ulstein Brattvaag
ABB-Turbochargers
Desmi pumpum

stephanssons hús

P/F Tórshavnar Skipasmiðja
Tlf. +298 31 11 55
Fax +298 31 11 25
e-mail: info@faroeyard.fo

P/F Skipasmiðjan á Skála
Tlf. +298 44 11 55
Fax +298 31 44 25
e-mail: skala@faroeyard.fo

Vestmanna Skipasmiðja
Tlf. +298 42 40 10
Fax +298 42 40 05

Runavíkar Mekaniski Verkstaður
Tlf. +298 44 70 36
Fax +298 44 78 34

www.faroeyard.fo

Vitja eisini heimasíðuna hjá Føroya Fiskimannafelag
www.fiskimannafelag.fo

Frásøgn eftir Honnu Ben Yami - fyrri partur

Fiskimannakonan Hanna Ben Yami: Upplivdi nasismuna á egnum kroppi!

**At taka úr
blaðnum**

Síðurnar 9,
10, 15 og 16
kunnu takast
úr blaðnum

FF-blaðið hevur havt samrøðu við eini jødisk hjún, sum hvør í sínum lagi vórðu deyðadømd av nasistiska ræðustýrinum. Í fjør prentaðu vit samrøðuna við Menakhem Ben Yami, og nú

prenta vit frásøgnina hjá Honnu, konu hansara. Henda frásøgnin er í tveimum pørtum og er ikki minni forvitnislig og skakandi enn frásøgnin hjá Menakhem.

Í fjør luttok Menakhem Ben Yami úr Ísrael á einum fiskivinnufundi í Føroyum. Í hesum sambandi fingi vit hansara persónligu søgu, sum er eins spennandi og nøkur skaldsøga. Ben Yami er pólskur jødi, og søga hansara byrjaði í 1939, tá Týskland hertók á Póland. Hetta var byrjanin til undirgangin hjá pólsku jødunum, og Menakhem er ein partur av hesi søgu. Hon byrjar í ghettoni í Warszawa, har hann býr saman við foreldrum sínum og eini systir. So hendir tað, at mamman og systirin fáa boð um at fara við einum flutningi úr ghettoni. Tað var sagt teimum, at tær skuldu til arbeiðis onkra aðra staðni.

Einki frættist aftur frá teimum, og pápin hevði illgruna um, hvat mundi vera hent teimum. Hann mælir tí Menakhem til at sleppa sær burtur úr ghettoni, so hann ikki fær somu lagnu. Tað eydnast honum at sleppa til rýmingar, og hetta bjargaði lívi hansara. Stutt eftir fær pápin eisini "arbeiðsboð" og somu lagnu sum konan og dótturin. Menakhem var sostatt einsamallur eftir av hesi familjuni. Hann fer fyrst upp í mótstøðurørsluna móti týskarum. Síðani fer hann aftaná kríggið - "ólógliga" til Palestina, har hann hevur luttið í øllum teimum kríggjum, sum har hava verið.

Seinni gjørdist hann eisini altjóða viðurkendur fiskiveiðufrøðingur, sum hevur virkað á "sjei høvum". Søgjan um hann kann lesast á heimasíðuni hjá FF: www.fiskimannafelag.fo Blað nr. 320.

Eitt lítið sindur varð eisini skrivað í hesa frásøgn

Foreldrini hjá Honnu, Berta og Berdov saman við teimum trimum elstu børnunum. Hanna var ikki fødd tá. Trý av hesum á myndini vórðu fyrirbeind av nasistunum, bert tí tey vóru jødar.

um Honnu, konu Menakhem, og hennara søga ljóðaði ikki minni spennandi, so hetta gjørdi eisini, at vit fingi hug til at fáa hennara søgu av hennara egna munni. Hon er týskur jødi og hevur upplivað alla søguna hjá nasistunum heilt frá byrjan. Hon var fødd í september 1930 og var tískil tvey ára gomul, tá Hitler kom til valdið í Týsklandi í 1933.

Eisini og ikki minst í sambandi við, at tað nú eru 60 ár liðin, síðani nasisman fall, kann tað vera serliga áhugavert at fáa søguna hjá einum týskum jøda, sum hevur upplivað og kent nasismuna á egnum kroppi.

Í juni mánaði í ár eydnaðist at fáa Honnu at fortelja sína søgu. Menakhem var á einum fiskivinnufundi í Bergen, og hann hevði Honnu við sær. Og tað lá so væl fyri, at eg kundi leggja leiðina til Bergen, meðan tey vóru har. Tað eydnaðist at fáa Hannu at fortelja alla søguna, og tað kann sigast, at hetta var bæði spennandi og skakandi at hoyra.

Tað eigur eisini at verða havt í huga, at nasisman í byrjanini varð roknað at vera meinaleys. Tey vóru ikki so fáa, sum roknaðu hana at vera eitt slag av kristilígum fólkaflokki, sum vardi tey kristiligu

Her síggja vit tey fyra systkini, sum øll fingi eina sera dramatiskan barndóm og ungdóm. F.v: Hanna, Heini, Yetti, og Sali.

virðini, ikki minst móti bolsjevikkunum.

Hetta er ein einastandandi frásøgn vit fingi frá Hannu. Víst hava tey flestu lisið slíkar frásagnir. Men tað er kortini ikki tað sama sum at hoyra hana frá einum persóni, sum sjálvur hava upplivað hesar hendingar. Og her kunnu vit frá fyrsta hond greiða frá holocaust-søguni hjá einum hjúnnum, har tað hjá báðum tveimum er eitt satt undur, at tey í heila tiki eru á lívi í dag.

HANNA GREIÐIR FRÁ: Foreldrini upprunliga pólskir jødar. Foreldur míni vóru upprunaliga pólsk, men komu

til Týskland fyrst í 1920-unum, og tey búsettust í Berlin. Tey høvdu ikki trupulleikar við at laga seg til eina nýggja tilveru í nýggja heimlandinum. Heima tosaðu vit bert týskt. Annars tosaðu nógvir pólskir jødar "jiddish", sum líkist týskum. Hetta dugdu foreldur míni, men tey lærdu ikki børn síni hetta málið, so vit vóru ikki so nógv øðrvísi enn aðrir týskarar. Mamman var heldur meira religiøs jødi enn pápi, og ein synagoga var eisini í grannalagnum hjá okkum.

Orsøkin til at foreldrini fluttu, var, at pápa dæmdi ikki at vera í herinum í Eysturríki, har hann hevði

barst undir 1. heimsbardaga. Hann hevði eisini fingið heiðursmerki fyri sítt avrik. Tá í tíðini var einki sjálvstøðugt Póland. Landið varð býtt millum Sovjet, Týskland og Eysturríki. Orsøkin til, at pápin var í eysturríkska herinum, var, at sunnari parturin av Pólandi tá var undir Eysturríki. Og so var tað eisini tann munurin, at Týskland var eitt demokrati, tá tey fluttu hagar.

Pápi var parúkkmakari og hevði sína egnu fyrirtøku, meðan mamma var heima og tók sær av familjuni. Vit vóru fyra systikin. Ein systir Yetta var elst, so komu tveir beiggjar, Sali og Heini, og eg var so yngst. Antisemitisma hevur altíð verið í størri og minni mun, eisini í Týsklandi. Men við nasismuni gjørdist hon beinleiðis politikkur á ein sera ræðandi hátt.

Ágangurin ímóti jødum kom eisini so við og við. Men eingin grunaði, at tað fór at enda, sum tað gjørdi.

Vórðu happað

Eg var bert tvey ára gomul, tá Hitler fekk valdið. Hetta hendi 30. januar 1933, so tey fyrstu árin minnst eg sum rímligt er einki til.

Men gongdin var annars tann, at longu tann 27. februar kom undan kavi, hvat vit kundu vænta av hesum nýggja stýrinum, har nasistarnir bert høvdu triggjar ráðharrar, og har teir ikki høvdu meiriluta. Umrødda dag varð eldur settur á ríkisdagin í Berlin. Tað tykist at vera greitt, at nasistarnir stóðu aftanfyrir, meðan kommunistarnir fingi skuldina. Hetta varð nýtt sum undanfærsla fyri at seta allar

Framhald á næstu síðu

demokratiskar rættarreglur úr gildi. Val var so útskrifað at vera nakrar dagar seinni, og hóast teir ikki enn hövdu meiriluta, eydnaðist tað nasistaflokkinum á meira ella minni lógligan hátt at fáa alt valdið í Týsklandi.

Fyrsta stóra beinleiðis stigið, sum var tikið ímóti jødunum, var longu 1. apríl 1933, tá allir jødiskir handlar skuldu boykottast, og vaktarmenn frá SA, heimaherinn hjá nasistunum, vórðu settir uttanfyri at forða fólkið í at sleppa inn. Vaktarmenninir vórðu tó tiknir burtur aftur, helst av ræðslu fyri umdøminum í útlandinum. Tað vísti seg eisini, at hetta tiltak fekk heldur ikki undirtøku frá týskarum. Hóast nakað av antisemitismu, so var hetta ov nógv av tí góða. Í staðin vórðu so nævnini á kundum hjá jødum sett á ein svartalista, ið varð hongdur upp alment, so tað var kanska ikki tann stóri munurin.

Samstundis varð ein "kunningarherferð" sett í verk í móti jødum. Týskarar vórðu væl og virðiliga á ymiskan hátt "kunnaðir" um, at teir hövdu verið offur fyri eini villeiðing, tá tey hildu, at jødar vóru teirra javnlíkar, og fingur væl og virðiliga at vita, at jødar vóru ikki teirra javnlíkar, men heldur "undirmenniskju", eitt slag av djórum við devilske eiginleikum.

Eitt úrsnit av hesi herferð varð herrópið: "Juda kreper", sum sjálvt barnagarðar á útferð róptu eftir teimum jødum, tey sóu. Tann sum stóð aftanfyri júst hetta, var Julius Streicher, hvørs navn inntil tá var ókent. Hann var blaðstjóri á tí fúla og rasistiska blaðnum "Der Stürmer", sum nú gjørdist dagligur lesnaður hjá týskarum. Í 1946 varð hann hongdur fyri hetta virksemini sum ein av teimum stóru krígsbrotsmonnum.

Tað gingur nøkur ár, áðrenn eg sum barn varnaðist broytingarnar í gerandisdegnum.

Men tað fyrsta, eg minnst frá nasismuni, var umleið 1938, tá vit illa kundu ganga á gøtuni, uttan at vera happað av týskum børnum. Serliga merktu brøður mínir hetta. Men annar av teimum gav seg ikki undir hetta. Hann setti seg ímóti og gjørdist sera kringur í at berjast við týskar dreingir. Hin beiggin var meira afturhaldin og hevði kanska meira fortæð av hesum. Systirin Yetta kom eisini ofta grátandi til hús, tí hon fekk ikki gingið í frið

Fyrsti skúladagur hjá Honnu í 1937. Hon byrjaði sína skúlagongd í jødiskum skúla. Hetta var einasti móguleiki tá.

Skelti í handli. Boðskapurin er ein áheitan um ikki keypa frá jødum. Verður tað kortini gjørt er tú ein fólkasvígjari.

á gøtuni fyri ungum týskarum, sum róptu ókvæmisorð eftir henni. Tað gjørdi ikki støðuna betri, at nærindis har vit búðu, helt ein heil deild av Hitlerjugend til, og hesir vórðu jú lærd upp at hata jødar, og at jødar vóru teirra figgindar. Mestsum øll týsk børn vóru sum frá leið noydd at vera limir í Hitlerjugend. Umframt politiska uppfostran var hetta eisini eitt slag av skótarørslu, við øllum tí frítíðarvirksemi, sum har hoyrði til. Tey vóru eisini í latin uniform, og hetta gjørdi tey enn meira ræðandi. So tann vegin kundi eg ongantíð ganga einsamøll. Tá mátti eg altíð fylgjast við

Hetta er ein mynd úr eini barnabók, og boðskapurin er týðilgur. Jødar eru ikki menniskju men devlar.

Tey sum kortini keyptu í jødiskum handlum fingur sitt navn sett á ein Pranger-Liste, sum varð hongdur upp alment "til skræk og advarsel".

pápa mínum.

Tað skal tó leggjast afturat, at vit vóru ikki so nógv órógvad av vaksnum fólki. Men atburðurin hjá børnunum vareitt úrsnit av tí, sum tey vaksnu potaðu niður í børnini.

Henda gongdin fæddi eisini við sær, at tað var ómøguligt hjá okkum at ganga í vanligan skúla. Tað var bert Sali, av okkum systkjum, sum byrjaði at ganga í vanligan týskan skúla. Men tað var skjótt, at hesir skúlar vóru merktir av nasismuni, og tað gjørdist eisini ótoluligt hjá jødiskum børnum at ganga her. Skjótt sluppu jødiskir lærarar heldur ikki longur at arbeiða í vanligu skúlunum. Sum frá leið gingur vit øll í serligum jødiskum skúlum, sum vit sjálvi rindaðu kostnaðin av. Dreingir og gentur gingu tó í hvør sín skúla.

Krystallnátin

Náttina millum 9. og 10. november fór fram ein tann mest kenda hendingin í herferðini móti jødum. Hetta var tann sokallaða Krystallnátin, tá ein riðil av nasistum oyðilögdu jødiskar ognir í hópatali.

Undanfærðslan fyri hesum var, at ein ungur jødi hevði skotið ein starvsmann á týsku sendistovuni í Paris í hevnisøku fyri, at foreldur hansara

vóru víst úr Týsklandi til Pólands. Náttina eftir hesa hending fóru nasistar í holt við at oyðileggja jødiskar handlar og synagogur. Alt varð smíðrað sundur og nógvir jødar vórðu dripnir og aðrir beindu fyri sær.

Alment varð sagt, at hetta var ein fólkslig hevnd móti jødum, men tað er alt, sum bendir á, at "Krystallnátin" varð væl og virðiliga fyriskipað av nasistisku leiðsluni. Hóast Hitler alment einki hevði við hetta at gera verður hildið, at hann kortini hevði givið grønt ljós fyri hesi framferð.

Sum revsing fyri alt hetta hverkið varð ásett, at jødarnir sjálvir skuldu gjalda eina bót upp á 1 mia D-mark, sum var sera nógvur peningur tá í tíð-

ini! Hetta sigur eitt sindur um nasistiskan logikk: Teir skuldu sjálvir gjalda fyri hverkið hjá nasistunum!

Um ikki áður, so var tað nú greitt, at jødarnir vóru at rokna sum útskot í Týsklandi - eitt fólk uttan rættindi.

Heitið "Krystallnátin" stóðst av øllum tí sundursmíðraða glasinum á gøtunum. Júst hendan dagin fylti beiggi mín 13 ár, og skuldi eftir jødiskum siði konfirmerast í synagoguni. Hetta kundi ikki lata seg gera nú, og tí var hann konfirmaður heima hjá rabbinaranum. Ein onnur orsök til, at eg minnst Krystallnátina er, at vit búðu tætt við synagoguna, og tí sá eg alt, sum fór fram. Nasistarnir gingu frá handli til handil.

FØROYA SJÓMANNADAGUR KLAKSVÍK 20. aug. (á stongunum)

SKRÁ

Björn Kalsø setur „Føroya Sjómannadag 2005“
 Norðoya Sparikassi bjóðar morgunmatarborð
 Togtogan millum skipsmanningar
 Svímjukapping um Vágna
 Hoppikapping á boyum
 Kapprógving millum bátar í Norðoyggjum
 Stór bjargingarroynd
 Heimsmeistarakapping at skera agn
 Heimsmeistarakapping at knýta uppi
 Heimsmeistarakapping í trolbeting
 „Fólkalívsmyndir“, Bátur drigin, lina verður sett o.a.
 Heimsmeistarakapping í egning
 Stafett rennikapping við stampum
 Norðoyameistarakapping í sjómanstaki
 Heimsmeistarakapping at kasta lodd
 Heimsmeistarakapping at halda dregg
 Heimsmeistarakapping í kelving
 Steypahandan til bestu bátarnar og skipini í Norðoyggjum
 Dans på bryggan

Framsýning hjá Fiskirannsóknarstovuni
 Framsýning av livandi fiskum
 Framsýning av skeljadjórum
 Framsýning av fiskiamboðum og tólum
 Dragin hevur framsýning
 Jollu útleiðan
 Lær at binda knútar
 Sølubúðir
 Flakaskering og søla
 RC-felagið siglur við modelbátum
 Barskor siglur Klaksvíksrutuna

TILMELDING

Tilmelding til kappingarnar á
 Føroya Sjómannadegi
 kunnu gerast við at ringja ella
 senda teldupost til:

Norðlýsið
 Tel. 456285
 nordpres@post.olivant.fo

Heimsmeistarakapping
 í egning

Havudsstuðlar

Aðrir stuðlar

Serdeildin fyri børn og vaksin er deild á Almannastovuni, sum veitir ráðgeving um alt landið og arbeiðir í tøttum samstarvi við økisdeildirnar. Starvsókið hjá deildini fevnir um ráðgeving til børn og vaksin við skerdum førleika og familjum teirra, viðgerð av umsóknum um stuðul og hjálpartiltøk og samstarv við aðrar stovnar, sum veita tænastur til fólk við breki og annað.

Á Almannastovuni virka vit miðvíst fyri at lúka krøvini frá politiska myndugleikanum og viðskiftafólkunum. Dentur verður lagdur á høgt tænastustøði, rættartrygdina og virðingina fyri einstaklinginum, eins og virkað verður fyri áhaldandi at menna førleikan, trivnaðin og samstarvið á stovninum.

Deildarleiðari til serdeildina fyri børn og vaksin

Vit sóknast eftir einum fólki, ið hevur viðkomandi útbúgving, til dømis frá hægri lærustovni, sosialráðgevi ella annað líknandi, hevur kunnleika til almenna fyrstiting, góðan kunnleika til kunningartøkni og evnr at orða seg munnliga og skrivliga.

Okkara ynski er, at deildarleiðarin evnar at eggja og menna starvsfólk, hevur góð samstarvsevni og førleika at loysa uppgáurnar á deildini og menna deildina í tráð við endamálið hjá stovninum og teir málsetningar stovnurin hevur.

Starvið umfatar í høvuðsheitinum ábyrgdina av leiðslu og samskipan av arbeiðnum á deildini og ráðgeving og vegleiðing av familjum, ið hava børn

og vaksin, ið bera brek, umframt samstarv við aðrar fakbólkar.

Deildarleiðarin á Serdeildini fyri børn og vaksin verður partur av einum stovni, ið alla tíðina má tillaga seg broytingar í samfelagnum og taka við avbjóðingunum, sum liggja í tíðini og í framtíðini. Deildarleiðarin hevur beinleiðis tilvísing til stjóran.

Starvið verður sett og lønt sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og avvarandi fakfelag.

Nærri upplýsingar um starvið fáast við at venda sær til Petru Johnsdóttir

Joensen, stjóra, á telefon 35 35 10.

Skrivlig umsókn skal vera Almannastovuni í hendi í sendasta lagi 22. august 2005 kl. 12.

Send umsóknina til:
Almannastovuna
Smyrilsvegur 20
postboks 3096
110 Tórshavn

 almannastovan

almannastovan@almannastovan.fo
www.almannastovan.fo

**FØROYA SJÓMANNADAGUR
KLAKSVÍK 20. aug. (á stongunum)**

- * Pallur
* Heimsmeistarakapping - Egning
* Heimsmeistarakapping - Skera agn
* Trolbeting
* Sjómannstak
* Halda dregg
* Heimsmeistarakapping - Kasta 7 pundis lodd
* Heimsmeistarakapping - Kjelving
* Steypahandan til bestu bátar og skip í Norðoyggjum
* Bryggjudansur
- * RC-felagið siglir við modelbátum
- * Heimsmeistarakapping - Knita uppi
- * Morgunstarborð - Norðoya Sparikassi bjóðar
- * Framsýningar
- * Bata útleigan
- * Togtogan millum skipsmanningar
* Hopptakking á boyum millum kvinnur í Norðoya Sjómannskvinnuringi
* Stafettrennikapping við Stampum
- * Svímjukapping um Vágna
- * Kapprógving millum bátar úr Norðoyggjum
* Bjargingarroynd
- * Barskor siglir gomlu Klaksvíks-rutuna.
- * Framsýning av livandi fiskum og skeljadjórum
- * Fólkakalvsmýndir -Bátur drigin, lína verður sett o.a.

Øll luttøka er ókeypis!!
- undantikið Bryggjudansurin kl. 23

Hesudokument
Klaksvíkar
Sparikassi
Adm. stjórn
FØROYAR
KJØLBRO
Shell
Vestmanna

Ikki sær hetta út sum eitt vanligt skip.

Trælanípan. "Almannapolitikkur" í gomlum døgum.

Øðrvísi føðingardagur

Á Leitisvatni

Tað er ymiskt, hvussu føðingardagar verða hildnir, men hesuferð var hann heldur øðrvísi enn aðrir. Eg og konan vóru saman við tveimum systkjum við familju boðin í føðingardag umborð á bátinum Lakeside hjá Ólavi Poulsen á Vatnsoyrum.

Hesin bátur er heldur øðrvísi enn aðrir bátar, tí hann er ein útbygddur gamal alibátur. Salongin er ein havastova, har tú situr í flúgvarasetrum og kann njóta ein kaffimunn o.a., ið Ólavur bjóðar á túrinum. Í okkara føri var tað eitt sindur annarleiðis, tí vit høvdu mat til føðingardagin við okkum umborð. Vit sótu við búgvíðborð, meðan Lakeside spakuliga sigldi okkum út í Oyrar fram við landi Sørvágsmeigin.

Túrurin út í Oyrar tekur umleið 45 minuttir, men tað kennist ikki leingi, tá ið tú situr umborð og eygleiðir vøkru náttúruna, meðan Ólavur greiðir frá um Vatnið, ið liggur 33 metrar yvir havvirkflatinum. Har tað er djúpast er tað umleið 60 metrar og longdin er 6 km. Fram við strondini eru navngivin um 85 sílapláss, har ein kann sita um kvøldarnar og fiska síl.

At koma út í Oyrar, er sum at koma í eina heilt aðra verð. Har er friðsælt og stórbært alt í einum.

Har rennur 30 metra høgi Bósdalafossur, ið slær í móti klettunum, í havið. Ólavur fer við okkum niðan á og heilt út á eggjuna, og har sæst Geituskora-

Vakurt er.

Væl ber til at hava føðingardag umborð.

drangur sunnan fyri oynna daga upp í móti himlinum, sum um hann er dottin beint niður. Miðvágsmeigin liggur Trælanípan og hon hevur sína søgu. Jú, her úti er sera vakurt og hetta er tað ið Ólavur so fegin vil vísa okkum og øðrum.

Niðri við strondina á vatninum standa fleiri tjöld, har familjur við børnum hugna sær í friði og náðum uttan at vera órógvad av bilum og fartelefnum.

Eftir ein lítlan tíma í landi úti í Oyrum, varð leiðin lögð heimaftur. Hesaferð sigldu vit fram við landi Miðvágsmeigin. Har liggja tey vøkru gróthúsini, ið Lions Club Vágar fyrri nøkrum árum síðani tók stig til at seta í uppruna stand. Har liggja eisini fleiri smábátar, ið fólk nýta at fiska við. Ella tey sigla runt vatnið og út í Oyrar.

Nú tosið er frammi um at ferðast í egnum landi, er hetta so avgjørt ein túrur, ið er verður at royna. Eg vil takka teimum, vit vóru í ferðalagi við, fyrri ein avbera góðan túr, ið seint verður gloymdur.

hjj.

Fleiri myndir á næstu síðu

Bøsdalafossur

Geituskoradrangur.

÷qcb0P sfP bátinum LAKESIDE

ê S^qkfk r j

+++bfqq · rmmifsfjli«

kr. 175,- fyri 2½ tíma

^s CiĜds^o^_bafkdfkf

^ii^o a^d^o_{rqg^kprkkr a^d}

hi+ . . l d hi+ . 5

+++l d kĒdsfo ^Pofo j Òdribfh^o

+++bfqq) qsbv) qoĜ

t t t +i^hbpfab+c l

LAKESIDE

SIGHTSEEING

0333 123

Køkur og breyð

keypir tú sjálvandi ...

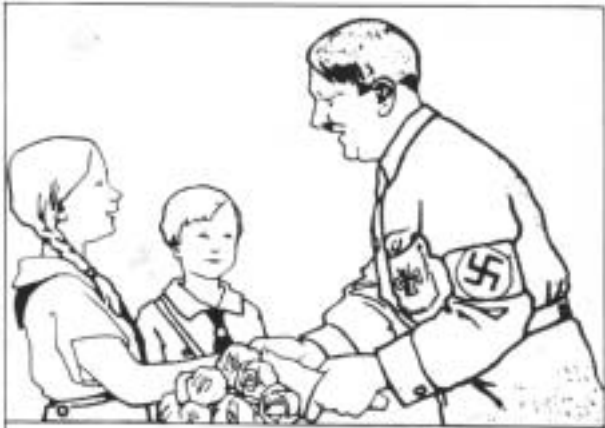
hjá

Símuni

í Klaksvík

Tel. 456424

VASTI 459010

Mein Führer!

(Das Kind spricht:)

Ich kenne dich wohl und habe dich lieb
wie Vater und Mutter.
Ich will dir immer gehorchen
wie Vater und Mutter.
Und wenn ich groß bin, helfe ich dir
wie Vater und Mutter,
Und freuen sollst du dich an mir
wie Vater und Mutter!

Brot úr skúlabók.

Tað var í Hitlerjugend, at hatrið til jødar var sáað.

Fyrst kom onkur og skrifaði orðið “jæði” á handilsrútin. Síðani komu aðrar, sum smildraðu alt sundur. Tað sama hendi við okkara synagogu, meðan eldur varð settur á aðrar synagogur.

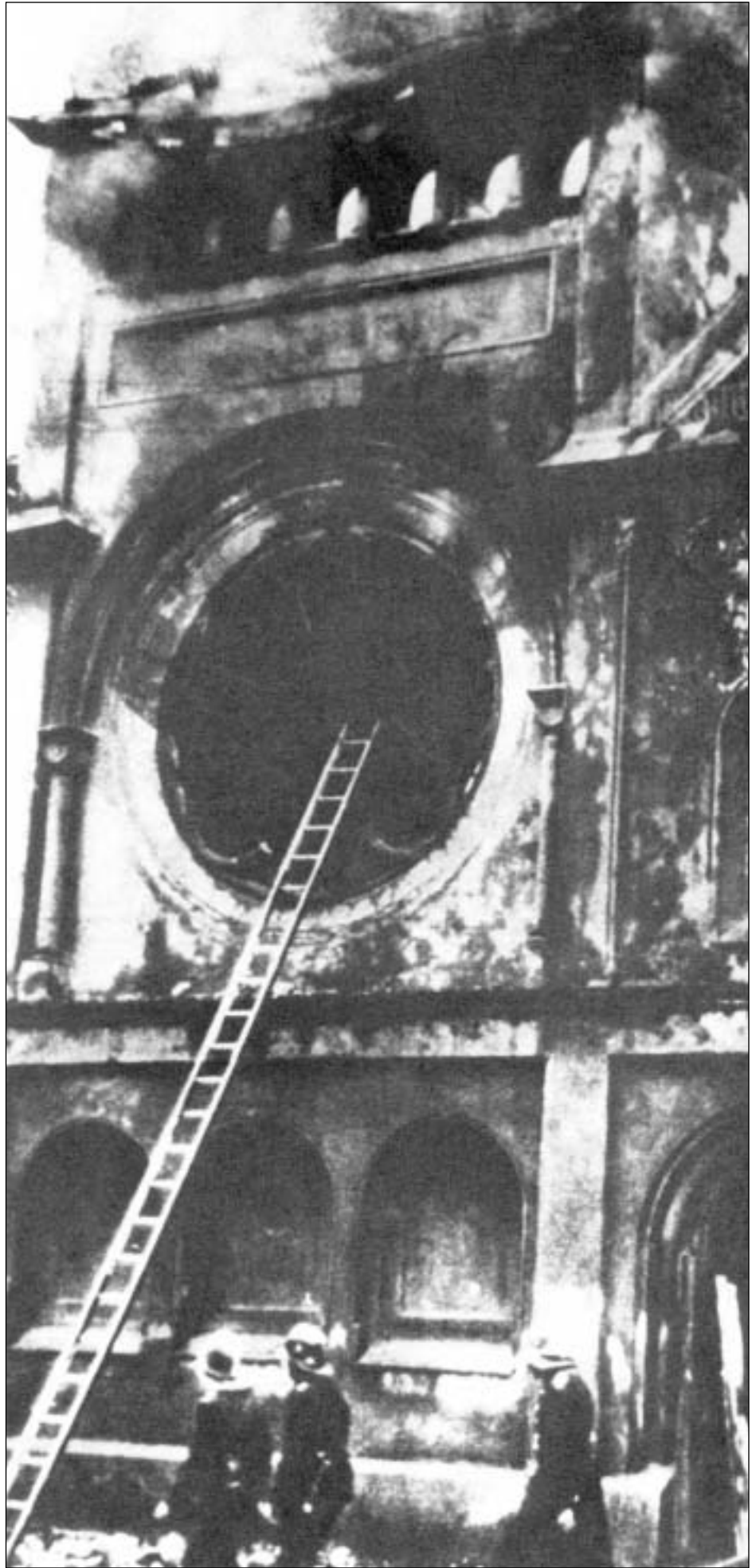
Pápi var ræðsluslugin, og hann mátti krógva seg hjá onkrum, sum hann kendi, fyri ikki at verða tikin. Hesin óttin var ikki uttan orsök, tí í sambandi við Krystalnáttina vórðu 30.000 jødar tiknir og sendir í KZ-legur. Men tað eydnaðist honum at sleppa undan í fyrsta umfari.

Pápi tikin fyrstu ferð og aðru ferð. Men hesin ágangurin gjørdi tað, at pápi misti eisini møguleikan at arbeiða í síni fyrirtøku. Og lagnan hjá pápa gjørdist henda:

Í oktober 1939 var hann biðin um at koma á lög-reglustøðina. Hann hevði tá framvegis so mikið av álit á skipanina, at hann helt tað vera onkur hissini ørindini, teir vildu honum. Hinvegin visti hann eisini, at møtti hann ikki, fóru myndugleikarnir at hevna seg inn á familju hansara. Men á politistøðini varð hann tikin og sendur í KZ-leguna Oranienburg norðanfyri Berlin. Hiðani varð hann sendur til Lublin í herretta Pólandi at arbeiða við uppseting av nýggjum KZ-legum. Tað eydnaðist pápa at lata mammu frætta, hvar hann var. Um hesa tíðina virkaði jødiska samfelagið í Berlin framvegis nøkumlunda væl. Tað kundi saman við mammu vísa á, at maðurin hevði barst fyri týskarum undir 1. heimsbardaga, og at hann enn tá var heiðraður fyri hetta. Kanska eydnaðist tað eisini at mutra onkran. Men hvussu var og ikki, so eydnaðist tað at fáa hann leyslatnan. Hann kom aftur til Berlin í mars 1940 - og tá vóru ringar tíðir. Maturin var skamtaður, og hetta merkti ein skerjing í sær sjálvum. Men vit fingur skamtanarkort við frámerkinum J, fyri jøda. Hetta merkti, at jødar skuldu fáa minni í skamtan av lívsneyðugum vør-um enn týskarar annars. Afturat hesum fingur jødar ikki longur skamtanarkort til at keypa klæðir.

Tá pápi varð leyslatin, fekk hann tey ráðini at rýma av landinum við síni familju. Vit vóru eisini hugað at fara, og pápi ætlaði

Ein av kendu antijødisku filmunum var Ævigir Jøðin, har jøðarnir vórðu frátíknir heiður og æru.

Eitt avgerandi stig at útihýsa jødar úr týska samfelagnum var krystalnáttin 9. november 1938. Hesa hending eyggleiddi Hanna úr heimi sínum. Tey vóru grannar til eina synagogu, har herverk varð framt. Her sæst ein synagoga, har eldur varð settur á.

at sleppa til Shanghai í Kina, hagar nógvir jødar frammanundan vóru fluttir. Pápi var eisini komin so langt við fyrireikingunum, at hann hevði selt alt, sum vit áttu og alt var pakkað niður. Men nú var tíðin so langt frálíðin, at tað var ov seint. Eitt var, at týskir jødar frammanundan bert við undantaksloyvi kundu fara av landinum. Men nú var eisini tað hent, at eingi lond, vildu taka ímóti jøðum. So

nú var alt hopleyst. Sjálv Danmark sendi teir jødar, sum vóru flýddir hagar í 30-unum, aftur til Týsklands til tann víska deyða. Nakað frammanundan var møguleiki hjá jøðum, sum áttu pengar, at sleppa til Amerika, men seinni gjørdist hetta heldur ikki møgulegt.

Tað bankar á hurðina!! Tá ið tveir mánaðir vórðu gingnir bankar á hurðina.

Yngri beiggi mín Heini letur upp og uttanfyri standa politistar við boðum um, at pápi skuldi møta á politistøðini dagin eftir. Pápi fór, og hann kom ongantíð aftur.

Hann varð sendur til KZ-leguna Dachau, ið lá nær við München. Mama fekk seinni eina almen- na fráboðan um, at hann doyði 15. august 1942. Vit kunnu bert gita okkum til deyðsorsøkina, men vit hava alla orsök til at hugsa

Framhald á næstu síðu

tað ringasta. Vit vita ikki orsökina til, at hann aftur varð tikin, men hetta hevur verið ein partur av eini skipaðari manna-gongd í fyrsta umfari at taka jødiskar menn og at senda teir í KZ-legu.

Dachau var tann fyrsta KZ-legan hjá Hitler og varð bygd í 1933. Dachau fekk longu frá byrjanini so ringt orð á seg, soleiðis at bert orðið Dachau fekk hárini at reisa seg á fólki.

Dachau gjørdist ein drápsmannaskúli hjá SS, har teir kundu beina fyri øllum teimum, sum teir høvdu hug til. Eisini jødar, sum vórðu roknaðir at vera "vandamiklir" fyri stýrið vórðu sendir higar. Í Dachau vórðu eisini nógvar læknaligar royndir gjørdar við fangunum, og hesar kostaðu eisini mongum lívið afturat øllum teimum pínslum, teir máttu fara ígjøgnum.

Beiggjarnir
bjargaðir

Nú vóru vit einsamøll eftir saman við mammu. Beiggjarnir hjá mær vóru 15 og 13 ára gamlir. Vegna bardagan var ikki longur reglulig skúlagongd. Mamma mundi hugsa hvønn veg tað bar, og vildi nú bjarga sínum so frægt tað lat seg gera. Fremst í vandabólkinum vóru synirnir, sum kundu roknað við at verða sendir í KZ-legu og fáa somu lagnu, sum pápi fekk.

Um hesa tíðina vóru nakrar útlendskar kvinnur í Týsklandi. Hesar tóku uppá seg at fáa ungar jødiskar dreingir í aldri- num frá 13-15 ár sendar av landinum og víðari til Palestina. Hetta var ikki alment góðkent av mynd- ugleikunum, men pengar mundi hava verið uppi í, so teir lótu eyguni aftur fyri hesum.

Mamma mín fór til eina av hesum kvinnum, Mrs. Reha Fryer, sum var ame- rikonsk. Hon greiddi frá, at hon hevði tveir synir, sum hon vildi hava sendar av landinum til Palestina.

Kvinnan svaraði, at hon kundi bert senda annan sonin. Men mamma vildi ikki lata bert annan fara. Hon segði, at nú var mað- ur hennara ikki longur, so nú máttu dreingirnir bjargast, og hon bønaði kvinnuna um at taka hond um báðar dreingirnar. Tað

"Der Stürmer" varð roknað sum eitt fúlt og rasist- iskt jødarahatarablað, sum tað eisini skilst á hesi forsíðuni. Blaðstjórin Julius Streicher fekk eisini sína løn eftir kríggjð: Hann varð hongdur!

eydnaðist eisini mammu at fáa hesa kvinnu at fáa báðar beiggjarnar avstað. Leiðin gekk fyrst til Eyst- urríki, sum tá var undir týskum veldi, og síðani máttu dreingirnir sníkja seg upp um fjøllini til Jugoslavia. Hetta gekk eftir ætlan. Har komu teir í fyrstu syftu at búgva hjá jødiskum familjum. Hag- ani skuldi so leiðin ganga um markið til Turkaland og síðani til Palestina.

Hetta gekk alt væl, og so hepnir vóru teir, at júst tveir dagar, áðrenn Hitler tók Jugoslavia, vóru teir farnir til Turkalands. Ann- ars høvdu teir helst verið prísgevnir. Seinni fóru teir so umvegis Sýria til Pale- stina.

Mamma royndi eisini bjarga systir míni Yette á sama hátt, men hetta bar

sama. Men hesi foreldur munnu samstundis hava havt varhugan av, at tey ongantíð aftur fóru at síggja børn síni, so ein kann ætlað, at tað hevur staðið nóg á teimum.

Mamma og systir
hvørva

Og nú vóru vit bert trý eftir heima, mamma og báðar systrarnar, og tað var ein sera trupul tíð. Teir sameindu bumbaðu Ber- lin alla tíðina, so í heilum máttu vit renna oman í bumbuskýlið í kjallara- num. Tað var heldur ikki altíð at vit fóru. Tað var jú sum at rýma frá einum fígginda til ein annan. Vit vóru jú rædd bæði fyri bumbum og fyri týskar- um.

Mamma byrjaði at ar- beiða hjá teirri enn kendu

"Der Stürmer" varð roknað sum eitt fúlt og rasist- iskt jødarahatarablað, sum tað eisini skilst á hesi forsíðuni. Blaðstjórin Julius Streicher fekk eisini sína løn eftir kríggjð: Hann varð hongdur!

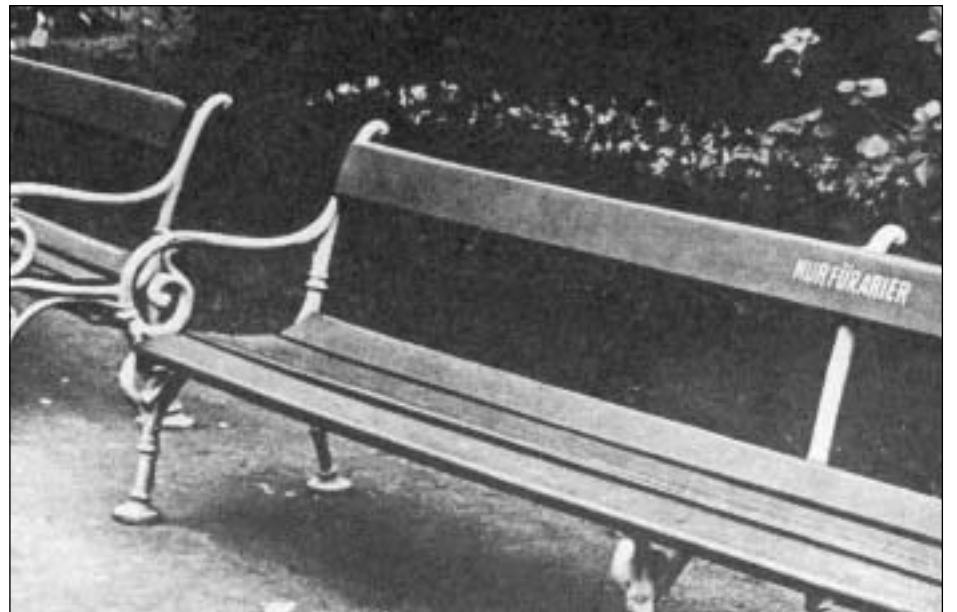
ikki til. Hon hevði longu fingið meira enn vanliga vælvild við syninum. Tað kann sigast, at tað eru nógvar dømi um, at jøda- børn vórðu bjargað, tí foreldrini eins og mamma fekk sent børnini burtur hagar, tey roknaðu við, at tey vóru tryggari. Pápi Menakhem gjørdi tað

Siemens fyrirkuni, og tað sama gjørdi systir mín. Eg veit ikki undir hvørjum umstøðum tær arbeiddu. Men tað er alment kent, at Siemens eins og aðrar týskar fyrirkur nýttu jød- ar sum trølaarbeiðarar. Men tær báðar búðu so heima og fingi løn.

Men eg var heima. Skúl-

Hjúnalag ella kynslig samvera millum jødar og týskarar varð bannað við lóg í 1935. Tey sum brutu lógina, sum her eitt par í Hamburg í 1935, vórðu alment hongd út og spottað. Síðan vórðu flestu teirra send í kz-legu og fyribeind.

Í 1938 verður bannað jødum at koma í miðbýin í Berlin. Tað var eisini forboðið teimum at nýta almennu beinkirnar í býnum! Hesin bonkur er bert fyri ariar!

in var stongdur, so har var heldur einki at gera. Men so fekk eg lugnabruna og varð lögð inn á eitt jødiskt sjúkrahús. Mamma kom at vitja meg hvønn dag, og hon fortaldi mær, hvat var hent teimum fólki, sum vit kendu. Týskarar komu hvørja nátt og bankaðu harðliga á dyrnar. Tá tey lótu upp fóru týskarar avstað við teimum og tey sóust ikki aftur. Teir bank- aðu eisini á hurðina hjá okkum, men mamma lat ongantíð upp, og tað gav henni eitt skotbrá.

Men so ein dagin komu mamma og Yette ikki at vitja meg á sjúkrahúsi- num til vanligu tíðina. Seinni sama dag ringdi systir mín til sjúkrahúsið og spurdi eftir mær. Eg fór til telefonina. Systur mín fortaldi, hvat ið var hent. Meðan tær vóru til arbeið-

is á Siemens, komu týsk- arar og fóru avstað við øllum jødunum, men tað eydnaðist systir míni at rýma. Samrøðan var sera stutt, og systur mín segði, at nú mátti hon skunda sær at fara at krógva seg. Eg græt og græt, tí eg skilti, at nú var eg einsa- møll eftir. Og hetta var tað seinasta eg hoyrði frá systir míni. Eg hoyrði heldur einki aftur frá mammu.

Eichmann gav svarið Í langa tíð hevði eg onga hóming av, hvat var vorð- ið av teimum báðum.

Tað var ikki fyrr enn í 1961, tá Adolf Eichmann kom fyri rættin í Ísrael, at eg fekk nakað at vita. Eich- mann var fremsti fyri- skiparin av jødatýningini. Eftir kríggjð eydnaðist honum at rýma til Argen-

tina, men hann var funnin av ísraelsku fregnartæn- astuni og burturfluttur til Ísrael, har hann kom fyri rættin.

Vit búði í Etiopia tá, og Menakhem arbeiddi sum fiskiveiðufrøðingur í Eritre- ea. Vit fingi dagbløðini úr Ísrael, har tað hvønn dag vóru frásagnir frá rættar- málinum móti Eichmann, sum annars varð deyð- dømdur og hongdur. Tá skilti eg, at mamma og systir mín vórðu sendar til Auschwitz, har tær vórðu fyribeindar við gassi.

Í komandi blað verður m.a. greitt frá, tá Hanna varð send til Theresienstadt, har hin skuldi verða senda til Aus- chwitz.

Sjálvt spæl fyri børn høvdu boðskapin "Út við jødum".

Tíðarætlanin fyri herferðini móti jødunum

Søgan um Hitler er eitt óhugnaligt dømi um, hvussu væl tað ber til at heilavaska eina heila tjóð eftir sera stuttari tíð. Men hetta varð gjørt stig fyri stig, og vit fara her at vísa ta stig fyri stig gongd, sum náttúrliga endaði við

hópmorðum á 6 mill. jødar umframt mangar aðrar milliúnir av fólki. Tað er hesa gongd, Hanna saman við síni familju upplivdi á egnum kroppi, og sum vit hava fingið hennara frásøgn um. Samstundis lýsa vit gongdina við myndum.

Gongdin er henda dag fyri dag:

1933
Hitler fær valdið 30. januar 1933, og longu 4. mars sama ár verður fyrsta konsentrationslegan, hereftir nevnd KZ-lega, bygd í Dachau at hýsa politiskum mótstøðufólki. Her endaði pápi Honnu sínar dagar.

1. apríl 1933 byrja nasistarnir at taka stig til at boykotta handlar og fyrirtøkur, sum jødar eiga. SS og SA forða fyri atgongd til hesar undir slagorðinum: “Týskarar, verji tykkum, keypið ikki frá jødum!”

Grundgevingin fyri hesum tiltaki var, at hetta var eitt mótatak í móti teimum grundleysu og ræðsluvekjandi tíðindunum um tað nýggja Týskland, sum týskir jødar høvdu borið útlandum!

Eisini varð ásett, at jødiskir handilsánarar framhaldandi skuldu gjalda “ariskum” starvsfólki løn, hóast handlarnir vóru stongdir.

Hetta stigið vardi bert í ein dag. Nasistarnir dugdi at síggja, at henda manna-gongdin fór at skaða teirra umdømi í útheiminum.

Ístaðin gjørdu teir eina herferð, har teir heittu á fólk um ikki at keypa frá jødum, og tey, sum gjørdu ímóti boðunum, vórðu úthongd á plakatum sum “fólkasvíkjarar”.

7. apríl verða jødar í almennum størvum uppsagdir, eisini skúlalærarar og professarar við hægri skúlarnar.

Og hetta varð gjørt eftir teimum vanligu skipanunum, sum eru eitt eyðkeni fyri týskarar. Uppsagnirnar vóru “regluligar” og “lógligar” vísandi til ávísar lógir og paragraffir.

22. september verður forboð sett jødum at arbeiða við bókmendum, tónleiki, myndlist, sjónleiki og filmi.

29. september verður ásett, at bert “ariar” kunnu vera bøndur.

1934
Hitler tekur sær so við og við meira og meira vald, og 2. august 1934 útpeikar hann seg sjálvan til førara aftaná deyða Hindenburg forseta.

1935
12. apríl verða allir “ikki-ariskir” limir í Ríkiskamarinum fyri Bókmentir úti-hýstir.

Í mai 1935 verða skelti “jødar onga atgongd” meira og meira vanlig at síggja í handlum og á matstovum.

25. juli verða “ikki-ari-

arir” útilokaðir frá her-tænastu.

15. september 1935 verða rasulógirnar samtyktar, og hesar frátaka jødum teirra borgarligu rættindi.

14. november verða allir jødiskir embætismenn settir frá, og tá gerst hjúnalag og kynsligt samband millum jødar og “ariarar” eisini ólógligt.

14. november missa jødar atkvøðurætt og rættin til almenn størv.

13. desember missa “ikki-ariarar” rættin til at virka sum læknar.

1936

11. januar. Noktað verður jødiskum skattaráðgevarum at arbeiða.

3. apríl. Jødiskir djóralæknar missa rættin til at arbeiða.

Fyrru helvt av august í 1936 eru olympisku leikirnir í Berlin, og hesir verða nýttir til at gera propaganda mótvegis umheiminum fyri tí nýggja Týsklandi hjá Hitler. Í hesum sambandi verða skeltini “Jødar onga atgongd” fyribils tikin niður.

15. oktober verður forboð sett jødiskum lærarum at undirvísa í almennum skúlum.

1937

8. mai missa jødar rættin til at taka læknapróg.

4. november verður eitt forboð sett í gildi, sum neyvan nakar jødi tók at sær. Jødar hava ikki longur loyvi til at nýta “Hitler heilsanina”.

8. november letur upp ein rasistisk framsýning í München, nevnd “Tann ævigi jødin”. Hetta var eisini heitið á mest kenda jødahatara filminum, sum varð nýttur í herferðini móti jødum.

16. november verða móguleikarnir hjá jødum at fara av landinum munandi skerdir.

1938

er merkt av eini heilari røð av nýggjum tiltøkum móti jødum, og skal her nevast:

Apríl:

Jødiskar ognir verða skrásettir, og byrjað verður at útiloka jødar frá figgarvirksemi.

Juni:

Jødiskar vinnufyrirøkur verða skrásettir og eyðmerktar.

Jødar kunnu ikki virka sum læknar fyri øðrum jødiskum sjúklingum

Allir fyrr revsaðir jødar verða koyrdir í KZ-legu.

Juli:

Tað byrjar at ganga upp fyri umheiminum, at jødar í Týsklandi eru í trongum skóm. 32 lond halda eina ráðstevnu, um hvat kann gerast. Men einki kemur burtur úr, tí tey flestu av luittakandi londunum nokta at taka ímóti jødum. 25. juli missa allir jødiskir læknar teirra vinnubræv.

31. juli. Forboð verður sett fyri at jødar kunnu fáa arv.

Í juli verður álagt jødum at bera samleikapróg.

August:

Allir jødar fáa álagt at bera eitt millumnavn. Mannfólk skuldu hava navnið Israel og konufólki navnið Sarah.

September:

27. september verður forboð verður sett fyri at seta jødiskar advokatar í starv.

Oktober:

Allir jødar fáa stemplað eitt reytt J í teirra pass.

November:

Krystallnáttin

Náttin millum 9. og 10. november fer fram ein tann mest kenda hendingin í herferðini móti jødum, og var hetta Krystallnáttin, har ein riðil av nasisistum løgðust á at oyðileggja jødiskar ognir.

Men umheimurin tók hetta framvegis ikki í álvara. Sjálvt virda danska avísin Jyllandsposten skrivaði í eini oddagrein, at teir dugdu væl at skilja, at týskarar vildu sleppa sær av við jødum, soleiðis sum teir bóru seg at í landinum.

Krystallnáttin verður skjótt fylgd upp við nýggjum stigum:

15. november verða jødisk børn útilokað úr almennum skúlunum

December:

Koyrikort hjá jødum verða ógildað. Jødar vórðu noyddir at selja handlar sínar. Jødar máttu hvørki lesa ella undirvísa á hægri skúlum.

6. desember verður noktað jødum at koma í ávísar býarpartar í Berlin, og beinkir verða settir upp við áskriftvini “bert fyri ariar”.

21. desember. “Ikki-ariskar” jarðamøður fáa forboð móti at arbeiða.

1939

Januar:

Allir jødiskir felagsskapir verða uppløystir við lóg.

Tað verður forboðið jødum at arbeiða í heilsuverkinum, og jødar sleppa ikki at virka sum apotekarar, djóralæknar ella tannlæknar.

Tað verður noktað ikki-ariarum atgongd til sovi- og matstovuvognar í tokum.

Tann 30. januar hóttir Hitler við, at jødiska rasan skal ruddast út.

Februar:

21. februar verða jødar noyddir at geva frá sær sínar virðislutur.

Apríl:

30. apríl verða jødiskir leigjarar noyddir at flyta úr húsum, sum ariar eiga, og teir verða tvangsflyttir til serlig jødahús. Hetta er sama skipan sum við teimum kendu jødabýlingunum.

September:

23. september verður hald lagt á øll radiotól hjá jødum.

1940

Februar:

Byrja tvangsflytingar av jødum úr Týsklandi til pólsku ghettoirnar.

Juli:

29. juli verður ikki loyvt

jødum at hava telefon.

1941

September

18. september. Jødar mugu nú bert nýta kollektivan flutning, um teir hava serligt loyvi.

19. september. Álagt verður øllum jødum yvir 6 ár at bera ein Dávids-stjørnu sum frámerki.

Oktober:

1. oktober. Nú verður noktað øllum jødum at fara av landinum.

December:

12. desember. Forboð verður sett jødum at nýta almennar telefonir.

1942

Januar:

20. januar er tann kenda Wannsee-ráðstevnan, har “endaliga loysnin” av europeiska jødasurninginum verður samtykt, og fevnir henda samtykt um 11 mill. jødar. Fyrstu stigini her eru framhaldandi frátøka av rættindum hjá jødum.

Februar:

15. februar. Jødar hava ikki longur loyvi at hava húsdjór.

17. februar. Jødar hava

ikki rætt til at halda bløð ella tíðarrit.

Mars:

13. mars. Jødar skulu eyðmerkja síni hús.

Juni:

12. juni. Jødar skulu lata frá sær tól sum skrivi-maskinur og súkkur.

30. juni. Allir jødiskir skúlar verða stongdir.

September:

19. september. Jødar mugu ikki nýta skamtanarkort til flek og mjólk.

27. september avdúkar tann flyddi rithøvundurin Thomas Mann í smálutum hópmorðini á jødar fyri týskum lurtarum í bretska fjølmiðlinum BBC.

Oktober:

5. oktober. Himmler gevur boð um, at allir jødar í týskum KZ-legum skulu sendast til Auschwitz.

Við øllum hesum tiltøkum móti jødum var tað kanska ikki so langt lop til at beina fyri teimum.

Hetta er tað sum Ben Yami hjúnini hava upplivað á egnum kroppi, og sum Hanna kann greiða frá í hesi greinini.

Jyllandsposten:

Jyllands-Posten

Skilti at týskarar vildu sleppa av við jødarnar

Vit hava aðra staðni í blaðnum fyrra partin av frásøgnini hjá týska jødunum Honnu Ben Yami, um hvussu hon upplivdi nasismuna. Hetta er ein skakandi frásøgn. Fyrst og fremst er tað ógvusligt at lesa um hvussu eitt jødiskt barn upplivdi hetta tíðarskeið. Og tað verður ikki minni ræðuligt í seinna partinum, sum kemur í komandi blað, tá hon stendur klár at fara í tokið til Auschwitz til tann vissa deyðan.

Tað er eisini skakandi, at hetta kundi í einum landi, sum hevur mark til Danmark, og sum var roknað fyri at vera eitt tað fremsta mentunnarland í Europa. Men sum vit vísa á, so var talan um eina “stig fyri stig” mannamongd, sum byrjaði uppá seg í småum, og sum næstan náttúrliga endaði við “endaligu loysnini” og drápinum av 6 mill. jødum.

Men tað er hugsunarvert, hvussu forstáiligir t.d. danir og danskir fjølmiðlar vóru mótvegis hesum ræðuliga politikki, sum týskarar førdu móti jødum.

Hanna greiðir í frásøgnini frá Krystallnáttini 9. november 1938. Her var talan um higartil grovasta ágangin móti týsku jødunum. Tá hevði Hitler havt valdið í nærum 6 ár, og tað mátti standa greitt fyri teimum flestu, hvat hann stóð fyri.

Hóast hetta hevur Jyllandsposten, sum tá eins og nú, var roknað fyri at vera eitt “pent” borgarligt blað tann 15. november 1938, beint aftaná Krystallnáttina, eina oddagrein, har tað m.a. verður sagt:

Når man har fulgt jødespørgsmålet i Europa i årtier, kan man til en vis grad forstå tysker-nes animositet (mótvilja) overfor jøderne, også hvis man ser bort fra de

raceteorier, der betyder så meget i den national-socialistiske verdensopfattelse.

Selv herhjemme, hvor jøderne aldrig har nået en så dominerende stilling, som i de mellem-europæiske lande, har man i de senere år bemærket deres uheldige egenskaber.

... Det er påfaldende mange jøder, som på en lidet tiltalende måde er blevet forgrundsfigurer i svidelaffærer og måske ikke mindst i de uappetitlige pornografi- og fosterdrabsaffærer, som er forekommet i de senere år. Også indenfor dansk forretningsliv optræder jøder, hvis metoder ikke er nogen pryd for standen.

Men det, som vi herhjemme har set af jødernes uheldige sider er kun en svag afglans af deres virke i de europæiske og østeuropæiske

Framhald á næstu síðu

Framh. av undanfarnu síðu

lande. Også der må man naturligvis gøre undtagelser... Racefæller, som har ført an i det tvivlsomme forretningsliv i den tvivlsomme forlystelsesindustri og måske navnlig i de politiske bevægelser yderst til venstre.

Det var ikke russere, men jøder med russiske navne, som druknede Rusland i blod. Det var ikke en ungarsk, men en jøde, som på samme måde gjorde München til et slagtehus... det skal ikke benægtes, at de erfaringer, som tyskerne -

sammen med andre fastlandsfolk - har gjort med hensyn til jøderne, danner en vis basis for deres følelser.

Man kan indrømme Tyskland, at det har ret til at skille sig af med sine jøder. Men til gengæld kan man stille det krav, at det sker på anstændig vis.

Den svenske professor Bøök udkaster den tanke, at der må anvises jøderne "et sted hvor de kan være".

Og hvorfor ikke forfølge denne tanke videre? Men står overfor en løsning af kolonispørgsmålet. Ville det være ganske urimeligt, om et af de koloniområder, som nu kommer på auktions-

bordet, blev sat til side til et fristed til jøderne? Der kunne de få det "nationale hjem", som Palæstina alligevel aldrig kan blive for dem, og her kan de udvikle deres egen stat, her kan de pleje deres traditioner og den kultur, som de ønsker at rendyrke.

Sigast kann, at Jyllands-posten hevur ikki stuðlað drápum av jødum, men teir stuðla rættin hjá Týsklandi at sleppa sær av við sínar jøðar. Her vóru ymiskir møguleikat sum at tvangsflyta teir til t.d. til Afrika, sum eisini var uppá tal. Tað vildi nú verið nóg galið, og tað er ræðandi, at sjálvt hetta kundu fáa stuðul frá eini danskari avís.

Skiparar 1905

Vit høvdu í blaðnum nr. 346 hesa mynd av skiparaskúlanæmingum í 1905. Vit hava nú fingið hesar upplýsingar um myndina:

1. Knud Ellingsgaard, Eiði
2. Olaf Theodor Kruse, Eiði
3. Rasmus Rasmussen, Víkum
4. Jørgen Anthon Kruse, Eiði
5. Cornelius Frederik Dam, Havn
6. x
7. x
8. x
9. Jákup Fr Mikkelsen, Klaksvík
10. x
11. x
12. Maria í Dali
13. x
14. Jens í Dali
15. x
16. Thomas Johan Elias Larsen, Eiði

17. Jacob Nielsen, Vákur Vestmanna
18. Hanus Højgaard, Rituvík
19. Niels Christian Holm, Hvalba
20. Poul Johannes Midjord, Akur
21. x
22. Óli á Miðgerði, Kollafjørð.
23. Jens P í Dali
24. x
25. Sofus Højgaard, Rituvík
26. Johannes Isaksen, Fugloy
27. x
28. Jens Ludvig Olsen, Tórshavn

Vit vilja fegin frætta, um nakar veit meira.

FISKIMÁLARÁÐIÐ
FISKIVEIÐIEFTIRLITIÐ

Avloysari til Tórshavn Radio

Hervið verður lýst eftir avloysara fyri fjarritara sum skal í farloyvi.

Starvið fevnir m.a. um hesar uppgávur:

- Ganga lurtivakt.
- Tilkallivakt (bakvakt).
- Luttaka í venjingum.
- Vanligt fyrifallandi arbeiði á vaktini.

Førleikakrøv:

- Nautiska, fjarritara ella aðra viðkomandi útbúgving.
- Arbeiðsroyndir frá sjóvinnu ella royndir við radiosamskipti.
- Duga at samskipta á føroyskum, norðurlendskum og enskum máli.
- Kunnleika til teldur.
- Góð samstarvsevni.

Setanin er tíðar avmarkað til eitt ár.

Starvið sum fjarritari verður at seta frá 1. september 2005.

Setanartreytir og løn eru sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og Starvsmannafelagið. Setanarækið er Fiskimálaráðið og stovnar undir tí. Tænastustaðurin er í lútuni Tórshavn Radio.

Skrivlig umsókn við CV, avriti av prógvum og møguligum viðmælum, skulu vera stovninum í hendi í seinasta lagi 15. august 2005.

Umsóknir skulu sendast til:

MRCC Tórshavn
Postsmoga 1120
110 Tórshavn

Nærri upplýsingar um starvið, kunnu fáast við at ringja til 313524 og tosa við virkandi leiðaran, Jóhan J. Jakobsen.

Grønlandstíðindi

frá Kára við Stein

26. juli
Í dag vóru + 14 stig og stilli. "Nanok Trawl" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 300 tons inni, og tað er ikki meira enn ein góð vika síðani, teir loystu frá landi. Dagurin í dag gjørdist heitur hjá okkum, og hitin var heilt uppí á 22 stigum, tað er nakað nóg av tí góða við øllum hesum hitanum.

"Helene L", sum herfyri var og landaði krabbar, hevur ikki verið til fiskiskap. Teir finga maskin-

brek, og vórðu sleipaðir inn til Manitoq, har teir hava ligið síðani. Nú bíða teir eftir onkrum eykaluti, sum skal koma við flúgv-ara í dag, og um tað gongur sum ætlað, loysa teir frá landi aftur í kvøld.

28. juli
Ólavsøkuaftan + 10 stig og blikalogn. "Haanseeraq" kom inn at landa í morgun, teir hava gott 90 tons inni av ísaðum rækjum.

1. august
Pluss 7 stig og blikalogn. "Akamalik" er á veg til Nuuk at landa, teir hava verið úti í 8 dagar. "Polar Amarak" hevur verið inni í Nuuk og landað.

4. august
+ 7 stig og blikalogn. "Nanok Trawl" kom inn í morgun at landa, teir hava gott hálva last eftir 8 døgum. Teir hava okkurt smávegis brek í maskinuni, og ein montørur er komin higar at hyggja at

og kanna brekið. "Sonja Kiil II" hevur lagt skeljar upp, skipið hevði gott hálva last av lidnari vøru.

6. august
+ 10 stig og lot av norðri. "Lómur" kom inn í morgun við onkrum trupulleika í maskinuni. Teir høvdu gott 50 tons inni eftir stutta roynd, teir fóru út aftur seinnapartin til nýggjan túr. Teir hava landað í Aasiat, og teir hava havt óført fiskarí.

Royking og fiskimenn

Vit vilja gera vart við, at samb. sáttmálan millum FF og reiðarafelagið er ásett:

Royking verður bannað í felagshølum umborð.

Vit vilja gera vart við, at hetta er ein regla sum skal haldast, og fiskimenn skulu sjálvir syrgja fyri, at tað verður gjørt.

Eitt er tað, at royking er vandamikil fyri heilsuna og kostar nógvan pening, men tað ikki minni avgerandi er, at teir sum ikki roykja skulu hava krav uppá at sleppa undan royki frá hinum.

Har mugu og skulu roykjarar taka atlit til ikki-roykjarar. Skal roykjast má farast út á dekkið ella aðra staðni, har roykur ikki ger hinum fortred.

Hetta er hesa støðu, sum vit vilja sleppa fiskimonnum undan at koma í!

FFblaðið
 BLAÐ VERKA- OG VEIÐIMANNA
 Ring um lýsingar á tlf. 31 15 69
 ella send eitt fax á 31 87 69

gegur
MEIRI
 MINNI

Ja takk!

Eg ynski at gerast haldari av FF-blaðnum
 fyri einans 200 krónur um árið

Verður sent ópostað - vit gjalda postgjald

Navn:

Bústaður:

Bygd/býur:

FF-blaðið - postsmoga 58 - FO-110 Tórshavn

Tlf: 31 15 69 • Fax: 31 87 69

T-postur: ff-blad@post.olivant.fo

Eftirlønargjaldið uppfarið

Sum kunnugt hava vit eina avtalu við reiðarafelagið um eftirløn. Báðir partar gjalda inn á eina 60 ára konto, sum viðkomandi so kann taka út eftir ásettum reglum.

Hetta gjald er farið upp 1. juli, og vit vilja gera bæði fiskimonnum og reiðarum varar við, at gjaldið er kr. 30 pr. dag hjá reiðara og kr. 22 hjá fiskimanni. Henda upphædd skal trekkjast frá í avrokongini og gjaldast inn á konti hjá hvørjum einstøkum fiskimanni. Talan er tísil um kr. 52 um dagin.

Vit vilja gera vart við, at tað eru fiskimenn sjálvir sum skulu hava eftirlit við, at gjaldið veruliga verður goldið inn. Vit hava avtalu við Føroya Banka, men tað eru eisini fiskimenn sum nýta aðrar peningastovnar. Hesir senda regluliga hvørjum einstøkum yvirlit yvir tað upphædd, sum er inngoldin.

Tí eiga fiskimenn at fylgja við, um inngoldið er teirra vegna, og teir sum varnast, at tað ikki er goldið eiga at venda sær til FF.

Danski fiskimálaráðharrin á vitjan

Í døgnum 15.-17. august er danski matvøruráðharrin, Hans Christian Schmidts sum eisini er fiskimálaráðharri á vitjan í Føroyum. Hetta er hansara fyrsta ferð higar sum ráðharri, og hann vil kunnast væl og virðiliga um fiskivinnuviðurskifti í Føroyum.

Vit endurgeva teir týðningarmestu partarnar av hansara skrá:

Tirsdag den 16. aug:
Kl. 08.30
 Møde med landsstyremanden for fiskerianliggender, Bjørn Kalsø

Kl. 10.30
 Møde med Fiskedageudvalget

Kl. 11.30
 Fiskernes fagforening/-Føroya Fiskimannafelag, formand Óli Jacobsen

Kl. 12.15
 Møde med Rederiforeningen/Føroya Reiðarafelag, formand Jákup Sólstein

Kl. 15.15
 Ankomst fabrikken Havsbrún i Fuglafjørður, produktion af mel/olie og fiskefoder. Orientering og rundvisning på fabrikken ved afdelingsleder Odd Eliassen og teknisk direktør Yngvi Olsen

Onsdag den 17. aug:
Kl. 09.30

Afgang med bus til Klaksvík. Med på turen vil være lederen af Fiskerannsóknarstovan (Færøernes fiskeriundersøgelser) Hjalti í Jákupsstovu, havbiolog. Endvidere deltager landsstyremand Bjørn Kalsø og hustru, såfremt det er muligt pga. samling i Lagtinget.

Kl. 11.30
 Fremvisning af Klaksvík Havn ved erhvervsleder Rani Nolsø

Kl. 11.50
 Johanna á Bergi, salgsdirektør, orienterer om filetfabrikken Kósin Seafood

Klaksvíkar Sjúkrahús
 FO-700 Klaksvík

Sjúkrarøktarfrøðingar

Deild A - Kirurgisk seingjardeild

Søkt verður eftir avloysara fyri sjúkrarøktarfrøðing frá 01.09.05 - 31.05.06
 28 tímar /viku í skiftandi vaktum.

Førleikakrøv: Prógv og góðkenning sum sjúkrarøktarfrøðingur
 Fakligan áhuga innan kirurgiska sjúkrarøkt
 Góð samstarvsevni
 Ynskilt er við royndum innan økið

Nærri fæst at vita um starvið við at ringja til Merry Hansen, deildarleiðara tlf. 455463 lokal 519 ella Jonu Nielsen, fyrstøðukvinnu lokal 106.

Deild M - Medisinsk seingjardeild

Søkt verður eftir avloysara fyri sjúkrarøktarfrøðing frá 01.09.05 - 31.08.07
 24 tímar /viku í skiftandi vaktum.

Førleikakrøv: Prógv og góðkenning sum sjúkrarøktarfrøðingur
 Fakligan áhuga og royndir innan medisinska sjúkrarøkt
 Góð samstarvsevni
 Ynskilt er við royndum innan økið

Nærri fæst at vita um starvið við at ringja til Synnøvu Hansen, deildarleiðara tlf. 455463 lokal 403 ella Jonu Nielsen, fyrstøðukvinnu lokal 106.

Løn- og setanartreytir sambært sáttmála millum Fíggjarmálaráðið og Felagið Føroyskir Sjúkrarøktarafrøðingar

Umsókn, saman við avriti av prógvi, autorisation og møguligum viðmælum, verður at senda til: Umsjónarmannin, Klaksvíkar Sjúkrahús, FO-700 Klaksvík.

Umsóknarfreist: Fríggjadagin 26. august 2005, kl. 12:00.

LØGMANSSKRIVSTOVAN
Prime Minister's Office

SENDIMAÐUR TIL SENDISTOVU FØROYA Í KEYPMANNAHAVN

Starv sum sendimaður til Sendistovu Føroya í Keypmannahavn er leyst at seta frá 1. oktober 2005 ella so skjótt sum til ber. Starvið verður sett á Løgmansskrivstovuni og starvsstaðurin er fyrstu 3 árin í Keypmannahavn.

Uppgáva sendimansins er at virka fyri áhugamálum landsins, at umboða myndugleikar landsins móttvegis donskum myndugleikum og myndugleikum í hinum Norðurlondunum, at røkja sambandið við Norðurlandska Ráðharraráðið, fremmandu sendistovurnar í Keypmannahavn og aðrar stovnar í Danmark.

Sendistovan í Keypmannahavn hevur breitt uppgávu-øki m.a. á vinnuøkinum, á mentanarliga økinum og viðvíkjandi samfelagsviðurskiptum í síni heild

Faklig førleikakrøv

Sett verður sum krav, at umsøkjara hava viðkomandi útbúgving frá lærðum háskúla ella samsvarandi førleika.

Persónlig førleikakrøv og royndir

Tann, ið verður settur skal hava góð samstarvsevni og evni at leiða, vera áhittin, miðvísur og duga at arbeiða sjálvstøðugt og skipa fyri. Tað er fyrimunur at viðkomandi hevur royndir frá miðfyrisingini ella góðan kunnleika um arbeiðið í miðfyrisingini. Harumframt skal viðkomandi vera framsøkin, væl fyr í samráðingahøpi, duga at samskipta bæði formliga og óformliga, hava góðan málførleika, duga at skapa og røkja sambond við viðkomandi fólk, myndugleikar og felagsskapir.

Løn- og setanartreytir

Starvið verður sett sambært sáttmála millum Fíggiarmálaráðið og avvarðandi yrkisfelag, og verður flokkað svarandi til ráðgeva I, eftir sáttmála millum Fíggiarmálaráðið og Búskapar- og lögfrøðingafelag Føroya ella samsvarandi útbúgving og royndum. Veitt verður ein bústaðar- og útiðbót, sum er 8.212,50 kr. um mánaðin.

Umsóknir

Umsóknir við prógvum, lívsrensi o.ø. skulu vera Løgmansskrivstovuni, Postrúm 64, 110 Tórshavn, í hendi í seinasta lagi 31. august 2005.

Umsøkjara eru vælkomnir at venda sær til Marjuna Hanusardóttur, løgmanstjóra, ella Herluf Sigvaldson, deildarstjóra á tlf: 351010 at fáa nærri at vita um starvið.

Sendistova Føroya í Keypmannahavn er partur av Løgmansskrivstovuni - Uttanríkisdeildini, ið er fyrising landsins í uttanríkis-málum. Á sendistovuni starvast sendimaður og tvey starvsfólk.

Hon nýtist ikki at vera so

STÓR

Nei, lýsingin nýtist ikki at vera so stór fyr at síggjast - og tá kostar hon heldur ikki so nógv.

Gerio eina lýsingaravtalu við
FF-blaðið og sparið 50%

Telefon: 31 15 69
ff-blad@post.olivant.fo

SJÓBJARGINGARSTØÐIN MRCC- Tórshavn

Tlf: +298-351300 · Fax: +298-351301 · Inmarsat C: 423 116210
Inmarsat B: 323 116220 (voice) 323 116221 (Fax)

Fráboðan um Seismikkvirksemi

Lýst verður, at seismiskar kanningar verða gjørðar á hesari havleið.

Útnyrðingshornið	60°39' N 005°29' W
Landnryðingshornið	60°37' N 005°26' W
Landsynningshornið	60°35' N 005°29' W
Útsynningshornið	60°37' N 005°32' W

Felagið Gardline Geosurvey kannar havleiðina.
Kanningarnar verða gjørðar vegna BP Exploration.

Byrjað verður umleið05-08-2005
Arbeiðið tekur væntandi4 Vikur
SkipanavnSea Profiler
Kallibókstavir/FlaggHP6791 / Panama
FiskiveiðiumboðEbbe Michelsen

Samband fæst við skipið á VHF rás 16.

Upplýsingar um kanningararbeiði fáast frá Tórshavn Radio, á telefon 351300, ella á telefax 351301.

Eisini verður víst til heimasíðuna www.mrcc.fo.

SJÓBJARGINGARSTØÐIN MRCC- Tórshavn

Tlf: +298-351300 · Fax: +298-351301 · Inmarsat C: 423 116210
Inmarsat B: 323 116220 (voice) 323 116221 (Fax)

Fráboðan um Seismikkvirksemi

Lýst verður, at seismiskar kanningar verða gjørðar á hesari havleið.

61°21' N 004°57' W
61°17' N 004°49' W
61°12' N 004°56' W
61°17' N 005°03' W

Gardline Geosurvey kannar havleiðina.
Kanningarnar verða gjørðar vegna Statoil Exploration.

Byrjað verður umleið02-08-2005
Arbeiðið tekur væntandi7-10 Dagar
SkipanavnSea Surveyor
Kallibókstavir/FlaggC6QL6 / Bahamas
FiskiveiðiumboðEli Lassen

Samband fæst við skipið á VHF rás 16.

Upplýsingar um kanningararbeiði fáast frá Tórshavn Radio, á telefon 351300, ella á telefax 351301.

Eisini verður víst til heimasíðuna www.mrcc.fo.

FF-blaðið

www.fiskimannafelag.fo

Fiskidagarnar skerjast við 2%

Bjørn Kalsø, landsstýrismaður hevur lagt fram sítt uppskot á ting um fiskidagarnar komandi fiskiár. Uppskotið merkir ein niðurskurð uppá 2%. Hetta kundi væntast, sum útmeldingarnar hava verið.

Afturat hesum verður tann broyting, at fiskidagarnir skulu roknað í tímum og ikki í døgum. Hetta merkir, at fiskidagarnir skulu hava ein niðurskurð afturat fyri

at halda somu orku, og er hetta frá 4 til 11%. So mugu vit bert vóna, at skil er í hesum tølum.

Eisini er uppskot at seta av eitt tal av fiskidøgum at lata skipum sum taka livur til lands. Tað er ikki nakað beinleiðis galið í hesum, men spurningurin er framvegis, hvussu væl hetta letur seg gera í praksis.

Umframt hetta eru so aðrar reglur sum umskipan av bólkum, lækking av hjáveiduni hjá teimum stóru trolarunum og avmarking hjá nótaskipum at fáa hjáveidu sum upsa.

Vit hava lýst okkara sjónarmið í tí týðningarmesta spurninginum um fiskidagar, og tað kann sigast, at hædd er partvíst tikin fyri hesum.

Tíðindaskriv frá Sjóbjargingarstøðini: Tyrlan eftir sjúkum manni

KL 0004 fekk Sjóbjargingarstøðin boð umvegis Faroe Agency um sjúkan mann umboð á russiska skipinum "Kapitan Gorbachev".

Skipið var tá statt 130 fjórðingar í ein landnryðing úr Fugloynni

og sigldi móti Føroyum.

Bjargingartyrlan hjá Atlantic Helicopters var send at taka mannin av skipinum.

KL 0358 lendi tyrlan á Landssjúkrahúsinum við sjúklinginum í øllum góðum.

Vit hava útgerðina

- Flótitrol
- Snurpunótir
- Botntrol
- Aliútgerð
- Rækjutrol
- Annað

VÓNIN

Høvuðsskrivstova:
Bakkavegur 22
530 Fuglafjørður
Telefon 474 200
Telefax 474 201

Tórshavn:
Vestara bryggja 12
100 Tórshavn
Telefon 35 43 91
Telefax 31 33 19

info@vonin.com - www.vonin.com

Tær bestu og bíligastu loysnirnar uppá

GDMSS-Radioútgerð	Furuno/Silor/JRC/I-Com
Radar við ARPA og Plottara	Furuno/Simrad/JRC
Ekkolodd-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Sonara-útgerð	Furuno/Simrad/kaio-
Navigatíons-útgerð	Furuno/Simrad/JRC
Navigatíons Plottara	Furuno/MaxSea/Simrad, Sodena
Autopilot - stór og lítil skip	Furuno/Robertson/Sperry
Autopilot - til bátar	Timco
Satellite Kumpass - 3xGPS	Furuno
Satellite - Navigation	Furuno/Simrad/JRC
Satellite - Kommunikatíons	Furuno/T&T/Sailor
Satellite - Sjónvarp	Applied/Sea Tel
Trol-sensorar og kabinet	Scanmar/Simrad
Gyrokumpass	Sperry/C-Plath/Anschutz

Sp/f Contrive Jsp Ltd.

FO-700 Klaksvík, Tlf.: 455244 - 214244, Fax: 456945

Søla og service:
 Sjálvandi hava vit
 útgerð til GMDSS
 SYN og Service,
 sum vit eisini gera

Bjargingarútgerð

á sjógvi og landi

Vit bjóða tað besta innan bjargingarbátar,
 bjargingarvestar, eldslokkíutgerð, bjargingar og
 trygdarútgerð.
 Umboð fyri kenda
 danska merkið
 "Viking".

- Bjargingarbátar
- Bjargingarnet
- Yvirlivissdraktir
- Flótidraktir
- Bjargingarvestar
- Bjargingarkransar
- Epirbar/neyðsendarar
- Radartransponderar
- Eldslokkjarar
- Eldávaringar
- Branddraktir
- Umvelingar
- Eftirlit

P/F Gummibátatænastan

Mannaskarð 4, Postboks 3223, 110 Tórshavn
 Tel. 31 49 13, Fax 31 06 56, E-mail: gummibad@post.olivant.fo

MAN B&W Diesel A/S

Umboðið · Ernst Reinert

Alpaha Diesel motorar og eykalutir

Undir Glaðsheggi 10
 FO-100 Tórshavn · Faroe Islands
 Tlf: +298 31 33 84 · Fax: +298 31 30 64

Klaksvíkar Sjúkrahús

FO-700 Klaksvík

Ortopædkirurgiskur skómakari & bandagistur frá SAHVA

Verða á Klaksvíkar Sjúkrahúsi 30 august 2005 og á Landssjúkrahúsinum
 31. august og 1. september 2005.

Tíð fæst við at ringja á tlf. 45 54 63, Mánadag og týsdag kl. 10 - 12, í
 seinasta lagi 23. august 2005

**Vit hava
 stórt úrval
 av reiðskapi
 til línuveiðu**

Vit framleiða:

Flótilínu ♦ Spunpolyesterlínu ♦ Reyða línu
 Terylene/Danlinelínu ♦ Reina Terylenelínu
 Hvítar, reyðar, bláar og svartar teymar nr. 4-20

Línurnar fáast úr 3,5 til 9 mm. Longd millum svøvlarnar eftir ynski.

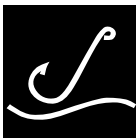
Teymarnir fáast óripaðir ella rippaðir við húkum
 í ymiskum støddum.

Vit hava eisini klæðir til fiski- og arbeiðsfólk frá innast til uttast.

♦♦♦**vælkomin inn á gólvið**

SNØRISVIRKIÐ
 í Klaksvík

Tel. 455254 - Fax 457254
 www.snorisvirkid.fo

TEYMAVIRKIÐ
 í Runavík

Tel. 473000 - Fax 473001
 www.teymavirkid.fo

Dieseldýr

- hví og hvussu beina tey burtur?

**Unicorn Biostop er eitt konsentrerad eiturevni, sum
 drepur bakteriar, soppar og ger í dieselolju.**

Vatn kemur í allar oljutangar (dieselolja).
 Vætunøgðin veksur vegna kondens. Øll
 hydrokarbonvøra, ið verður leverað sum
 brennievni, hevur eina ávísa mongd av
 vatni frá hævudsveitara til oljuveitara.
 Vatninnihaldið er uml. 50-100 ppm.

vatnið seg út og skapar eina vatnmongd á
 botninum í tanginum. Henda fasan er góð
 fyritleykt hjá mikroorganismum.

Tá ið bakteriar og soppar fara at grógva,
 er gróðurin ímillum vatnið og dieselolja.

Eftir einari stuttari tíð verður dieseloljan
 mettað av vatni, og sum frá líður skilir

Her eru bestu gróðrarlíkindi, og tað grør
 við miklari ferð. Massin skapar avfalls-
 evni, sum flóta runt í tanginum, samtíðis
 sum tað verða lög oman á hvørjum øðrum
 av livandi og deyðum bakteriarum á vegg-
 num og í botninum.

Hesin massin kan føra til:

1. Filtrini tippast
2. Slit á pumpu og dysum
3. Mikrobiologisk tering

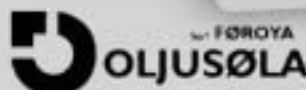
Testpinnar

Fyri at vita um tað eru dýr, soppar ella ger
 í dieseloljun, verður ein Dipslide (test-
 pinnur) nýttur. Alt eftir hvussu nógv diesel-
 oljan er infiserað, verður Unicorn Biostop
 doserað.

Vilt tú vita meir, so ring 555200.

FØROYA OLJUSØLA Sp/f

Sívarsvegur 4
 FO-188 Hoyvík
 Tlf. 355200, Faks 355201, Fartlf. 555200
 E-mail: oljusola@oljusola.com

...tey vunnu í
HAPPADRÁT TINUM

TEAM 65

Happadráttar-seðlarnir kosta:

1/1 seðil..... 200,-
1/2 seðil..... 100,-
1/4 seðil..... 50,-

So nógvir eru
vinningarnir:

1 x	250.000,- kr.
1 x	75.000,- kr.
2 x	60.000,- kr.
3 x	30.000,- kr.
4 x	25.000,- kr.
5 x	15.000,- kr.
17 x	10.000,- kr.
32 x	5.000,- kr.
47 x	3.000,- kr.
117 x	2.000,- kr.
288 x	1.000,- kr.
484 x	500,- kr.
Eykav.	15.000,- kr.

1002 vinningar =
1.960.000 kr.

Sølan til seinna hálvár 2005 er byrjað.

70% av söluvirðinum fer til vinningar. Ongastaðni í ríkinum verður latið so nógv útaftur í vinningum.

Fyrsti dráttur verður 29. august, annar dráttur 10. oktober og triðji dráttur verður 28. november 2005.

Keypir tú seðilin áðrenn 18. august 2005, er seðilin við í øllum drát-tunum.

Av ágóðanum fer 1/3 til ÍSE, og 2/3 verða settir í grunn ætlaður brekaðum.

Her fært tú happadráttarseðlarnar:

Jógvan Nybo
750 Viðareiði
Tel 45 10 93

Jana K. Mikkelsen
513 Syðrugøta
Tel 44 10 13

Hansa A. Hansen
440 Haldórsvík
Tel 42 33 79

Arngerð Davidsen
380 Sørvágur
Tel 33 31 61

Magna Kjærbaek
900 Vágur
Tel 37 34 02

Jonna Johannessen
740 Hvannasund
Tel 452013 / 752013

Marius Skaale
Mýravegur
620 Runavík
Tel 44 73 29

Gunn Joensen
350 Vestmanna
Tel 42 44 60

Helga Lauritsen
388 Mykines
Tel 33 29 31

Ebba Thomsen
850 Hvalba
Tel 37 51 41

Anna Norðoy
við Trøllagil 3
700 Klaksvík
Tel 45 76 68

Jóhanna Heinesen
480 Skála
Tel 44 10 51

Hjørleiv Poulsen
280 Hestur
Tel 32 80 39

Bjarni Dalsgaard
220 Skálavík
Tel 36 12 41

Óluva D. Persson
Áargeil 21
100 Tórshavn
Tel 31 47 91

Anna J. Ellingsgaard
470 Eiði
Tel 42 31 02

Miriann Dam
Lyngnes
410 Kollafjørður
Tel 42 10 61

Inga Joensen
360 Sandavágur
Tel 333039 / 333839

Ketty Andreasen
Øravíkarlíð
800 Tvøroyri
Tel 37 12 08

Irena Jacobsen
Fútalág 36
100 Tórshavn
Tel 32 13 09
far 21 23 09

Rasmus N. Hansen
520 Leirvík
Tel 44 30 01

Marianna Ellefsen
370 Miðvágur
Tel 33 31 64

Hin føroyski
HAPPADRÁTTURIN

Góður siður

Og Jesus fór, sum siður hansara var, hvíludagin inn í samkomuhúsið.

Luk. 4,16

Fyri stuttum segði Útvarpið frá eini kanning, sum segði, at tey, sum gingu javnan í kirkju, livdu umleið 18 mánaðir longri enn tey, sum ikki gingu í kirkju.

Nakrar dagar seinni hitti eg ein eldri mann, sum brosandí segði, at hann gekk javnan í kirkju, men ætlaði ikki bara at liva 18 mánaðir longri, men liva um ævir.

Tað er gott, um kirkjugongd leingir um lívið. Mong kirkjufólk siga, at tað kenst ikki sum ein rættur hvíludagur, um tey ikki hava verið í kirkju. Hetta er ein røtt og góð kensla, tí hvíludagurin skal eisini vera ein heilidagur, sum triðja boð sigur. Í frágreiðingini til boðið sigur Luther: "Vit eiga at halda hvíludagin heilagan við íðuliga at lesa og hugsa um Guds orð og fegin luttaka í gudstænastuni saman við kirkjuliðinum."

Kortini gevur kirkjugongd í sjálvum sær ikki ævigt lív, sjálvt um tú bæði býrt og arbeiðir í kirkjuni - alt lívið. Sjálvt ikki teir bestu siðir kunnu frelsa. Kortini hevur siðurin, at koma í Gud hús fyri at hoyra Guds orð, syngja og biðja, ført við sær, at mong hava hoyrt gleðiboðskapin og eru vorðin frelst. Trúgvín, álitið á Jesus, kemur av tí, sum verður hoyrt, sigur bíblían.

Bæði Jesus og Paulus fóru í halgidómin á hvílu-degnum, sum siður var. Luk. 4,16 og Áp. 17,2.

Góðir siðir eru góðir, sera góðir og neyðugir. Her hava nútíðarmenninkju nógv at læra bæði av Jesusi, Paulusi og av ferðrunum. Tey fyrstu kristnu hildu tí fast við heilaga samfelagið. Tey vistu, at tað var neyðugt at koma saman við kirkjuliðinum fyri at verða varðveitt í trúnni og fyri at uppbyggja og vegleiða hvønn annan.

Áðurnevndi gamli maðurin segði eisini, hví hann hvíldi í vissuni um at liva um ævir. Hann hevði sett álit sitt á Jesus. Hann játtaði syndirnar og livdi dagliga í Jesu reinsandi blóði. Siðurin at koma í Guds hús stimbraði hann í trúnni og í eftirfylganinni av Jesusi.

Latið okkum læra av hansara fyridømi.

Tíðindaskriv:

Bundin er bátleysur maður!

Fyrsti Bósin av bakkastokki

Mánadagin 08 august kl. 16.00 fer Koltursbáturin av bakkastokki. Hesin báturin er sergjørdur til endamálið ið er, at røkja minstu bygdu oyggj í landinum.

Líka til seinast í áttati árunum hava strandfarskipini røkt flutning til og úr Koltri. Men eftir at fólkatalið minkaði burtur í onki steðgaði alt upp og lá stilt líka til fyrst í nítíárunum tá vit fluttu út í Koltur. Tá fingur vit lova, at Ritan kundi sigla farmatúrar og í serstøkum førum eisini fólkaflytning. Men einasta rutusambandið vit hava havt at líta á er tyrlan sum vit als ikki kundu verið fyrri uttan, Tyrlan flytur bæði fólk og farm. Men tá umstøðurnar nú einaferð eru soleiðis at vit kunnu hava flutning sjóvegis er tað alt ov bundisligt uttan møguleikan at flyta um fjørðin eisini tí tyrlusambandið fer altíð at hava sínar avmarkingar. Tað er fleksibiliteturin og frekvensurin sum hevur alt at siga fyrri framtíðar trivnaðin á smáplássum sum í Koltri.

Men tað er ikki bara sum at siga tað at hava bát

í Koltri. Sum umstøðurnar eru hava vit verið noydd til at finna alternativa loysnir tí vanligan bát kunnu vit ikki hava liggjandi. Vit hava tí konstruerað ein bát sum tolur meir enn vanligt bæði av veðrið og kringumstøðunum. Í samstarvi við Sp/f Plastsmiðjuni og P/F Polyplast í Havn hava vit latið gjørt ein BÓSA 20 sum nú verður sjósettur.

Nú verða sostætt møgulegt at ferðast bæði við tyrlu og báti. Koltur er nú í Tórshavnar Kommunu og skjótt er tvørtur um fjørðin á Gomlurætt ella til Kirkjubøar har Koltursbáturin sjálvandi eisini kann lenda. Sjálvst um vit

trívast væl hava vit sakna hetta, her og nú, at kunna taka lut í felagslívi, vitja vinir og familju hinumegin fjørðið. Nú fara vit í stóran mun sjálvi at kunnu avgerða fartin. Vit hava longst eftir at kunna fara í kirkju í Kirkjubø onkransunnudag. Og hví ikki vitja svimjihøllina í Hesti! Koltursbáturin verður sjósettur í Kvívík, har hann hevur fingið 2 Mercury motorarnar og nautiska útgerð frá P/F Stubb-anum ísett. Hereftir liggur leiðin út í Koltur har báturin framyvir skal verða ein umráðandi táttur í røktini av oynni.

WWW.KOLTUR.COM

Støðið á tíðindatænastuni váttar: Mótstriðandi tíðindi um Jøkulfell

Herfyri kom tann almenna frágreiðingin um "Jøkulfell". Hon mundi fáa umrøðu, hon átti at fáa, og roknast má eisini við, at frágreiðingin fekk tær avleiðingar, hon átti at fáa. Hetta er so eisini eitt av teimum heilt fáu dømunum um, at politiska eftirlitsskipanin virkar. Men eisini kann staðfestast, at tað valdast hvønn og hvat málið snýr seg um, sum tað so ofta er víst á áður her í blaðnum.

Men hjá tí sum fylgir við, er tíðindalýsingin av hesum máli aftur ein vátan um støðið í føroysku tíðindatænastuni, í hesum førinum teirri almennu.

Nakrar vikur áðrenn landsstýrið fekk sína frágreiðing um málið frá Norsk Veritas, hevði útvarpið eina tíðindasending, har høvuðsevnið var ein fullkomin reinsan av MRCC sjóbjargingarstöðini.

Tað undraði onkran vaknan lurtara, at útvarpið - áðrenn frágreiðingin var liðug - kundi hava eina so avgjörða niðurstøðu.

Tað skuldi bert kunnað verið ein rímlig frágreiðing til hetta og tað er, at útvarpið hevði verið so at sær komið, at tað - so ella so - hevur fingið innlit í frágreiðingina, og tí kundi koma við tíðindunum, áðrenn tey vóru almenn. Tá hevði verið talan um veruligan journalistikk.

Heimagjørd niðurstøða
Men nú síggja vit, at tað

var als ikki tað, talan var um. Útvarpið hevði av sínum eintingum bryggjað saman eina niðurstøðu, sum varð grundað á klipp úr løgtingsorðaskiftinum um hetta mál.

Hetta merkir, at útvarpið ta ferðina bar beinleiðis skeiv og villleiðandi tíðindi, sum komu at standa í vikur. Høvdu teir so, tá røttu tíðindini komu fram, tikið hesi tíðindi aftur og harmast um tey, so hevði skaðin ikki verið so stóru. Men soleiðis virkar skipanin ikki. Ein tíðindamaður ger eftir egnum tykki einki mistak, og tíðindini á hendan hátt eru beinleiðis mótstriðandi. Tað er almenni politikkurin hjá kringvarpsstjóranum, at lýst tíðindi - uttan mun til innihald - eru røtt, og tí kunnu tey ikki broytast.

Tí verða umrøddu tíðindi standandi. Og tað ber illa til at koma afturum aftur. Á heimasíðuni hjá útvarpinum eru 23 tilvísingar til Jøkulfell málið, men júst umrøddu tíðindini er ikki við her. Útvarpið veit, at tey flestu hava gloymt hesi tíðindi, men tað hevur FF-blaðið ikki gjørt!

Hetta er bert enn eitt dømi av mongum um, at almenna tíðindatænastan hevur onga leiðslu. Her eru ongar leiðreglur og eingi prinsipp uttan tað hjá kringvarpsstjóranum um, at politisk innsend tíðindini verða ikki kannað fyrri sannleikavirði! Hetta verður í hvussu er

fylgt. Tí virkar útvarpið sum ein opin postkassi hjá politisku skipanini. Kringvarpsstjórin veit, at hann er tryggjaður í sínum starvi, so leingi hann kann tekkjast politisku skipanini. Tí eru eingi sjónarmið ov lítið sigandi til at gerast tíðindi, tá ein tingmaður sendir útvarpinum eitt fax við sínum sjónarmiðum, tá hann heldur, at nú er tað hansara tørn at fáa umrøðu í útvarpinum.

Tí er eingin, sum loftar slíkum beinleiðis skeivum tíðindum, sum tey fyrru umrøddu við "Jøkulfell". Og skuldi onkur havt hug til tess, er eingin sum torir tað, tí tað er próvfast, at sjálvst klaga av røttum um útvarpið kemur viðkomandi aftur um brekku.

Tað er lætt at staðfesta, at støðið á føroysku tíðindatænastuni er út av lagi vánaligt. Tað hevur ongan týðning, um tíðindi eru røtt ella skeiv, ella um tey siga eitt ella tað mót-satta.

At Løgtingsins Umboðsmaður hevur blástemplað slíkan tíðindaflutning, sigur bert nakað um ta vanlukku sum hesin stovnur hevur verið á hesum økinum.

Høgni Hoydal sammetti nakað herfyri føroysku tíðindatænastuna við Pravda. Hann hevur meira rætt enn nakar árar.

Júst hetta mál um "Jøkulfell" og útvarpið er eitt gott prógvið fyrri tí.

Føroya størsta úrval av pakkitilfari úr karton, bylgjupapp og plast innan øll vinnugir

Vit útvega eisini:
Plastbakkar • Pakkibond • Tape • Merkir • Etikettir
Knívar • Kitlar • Húgvur • Handskar • Svintur
Ymisk tól til ídnaðin • Reingerðisevni • Íbindingarevni
Plattar • Ráðgeving í tilevning av pakkitilfari

... sjálvandi til besta prísini !!

FARPACK

Staravegur 5 • P.O. Box 3099 • 110 Tórshavn • Føroye Islands
Telefon 35 30 00 • Fax 35 30 10 • e-mail: farpack@farpack.com
www.farpack.com

Línubustir og goggar

Hondbundin føroysk línubust og hondgjørdir goggarar

Verða sendar um alt landið

Bílegging:
tlf: 42 40 34 / 42 30 01
fartlf: 21 33 17
fax: 42 47 97

Fløttislið (limur í Føroy blindafelag)

Vitja eisini heimasíðuna hjá Føroya Fiskimannafelag
www.fiskimannafelag.fo

Mona úr Syðrugøtu:

Møtti kærleikanum á sjómansheiminum

Nú sjómansheimið í Havn er farið í søguna - sum sjómansheim, eru nógvar søgur, sum kunnu forteljast hagani. Eisini um tær gentur sum funnu sær drong og mann har.

Vit hittu eina av hesum "gentunum" nú um dagarnar. Tað er tann nú 83 ára gamla Mona, sum umvegis sjómansheimið endaði í Noregi. Hon hevur beint nú verið heima og ferðast, og vit hittu hana á máli.

Mona er dóttir Perlinu og Poul Amaliel Mikkelsen úr Syðrugøtu. Ein dagin verður mamma hennara uppringd av Haraldi á sjómansheiminum, pápa J.K. Joensen, kenda smiðju-meistarán í Miðvági, sum spyr, um hon ikki eigur onkra dóttir, sum kann koma at arbeiða har. Jú, hon átti eina dóttir heima, men hon helt hana vera ov unga at senda til Havnar. Aldursmarkið var 18 ár. Harald helt, at tað mundi ikki fara at bila. Tey kundu í hvussu er royna tað, og so varð gjørt. Mona fór suður til Havnar, men mátti tó lova at koma norður aftur at hoyggja.

Her skal leggjast afturat, at Harald Joensen er ein av teimum stóru persónligheitunum, sum hava myndað sjómansheimið í Havn. Hann hevði smiðju og agentur fyri motorar

vesturi í Vágum. Kortini valdu hann og konan, Thomina, tænastru fyri sjómenn. Eftir hann tók dóttirin, Olivia, við í 1940. Hon hevði í 1938 mist mannin við "Fossanesi", og hon var leiðari á sjómansheiminum øll krígsárin. Vónandi fer at liggja fyri seinni at gera meira burtur úr teimum, tí tað hava tey uppiborið.

Tá hoyggingin var av, fór Mona aftur á sjómansheimið. Hetta var undir krígunum, og tá var í hvussu er brúk fyri sjómansheiminum. Her komu sjómenn í hópatali. Umframt allar føroyingarnar komu eisini útlendingar, og tað vóru ikki minst norðmenn, sum hildu til her.

Á sjómansheiminum var nógv at gera, at her merktist kríggjð eisini. Mona minnst t.d. tá finska ferðamanskipið "Carolina Thorden" varð bumbað, og fleiri doyðu. Tá kom fólkið hagani á sjómansheimið.

Ein dagin kemur ein flottur norskur sjeikur, sum sigldi við einum vaktarskipi, og liðugt var. Mona bleiv forlovað við Thoralf, og tey giftust í Gøtu kirkju í 1942. Árið eftir fingtu tey sonin Thor og í 1945 fingtu tey dóttirina Anna Lina. Henda søgan varð eisini umtalað, tá vit høvdu røðina um

Fremst f.v. Nena, Mona og Thor. Aftast: Nicolaj, Lina og Geir.

Mona samstarvaði við sovæl Thominu og Harald og við dóttir teirra Olivia. Hon setti tey øll sera høgt.

norðmenn undir krígunum fyri góðum ári síðani.

Til Noregs

Aftaná kríggjð fluttu tey til Noregs, har tey búsettust í Sandefjord, og tá kom Mona at royna lívið sum kona hjá langfaramanni. Tí Thoralf sigldi við hvalabátum í Suðuríshavinum, og hetta vóru langir túrar. Langt var at sigla og leingi var at vera burtur. Tey vóru burtur í meira enn hálvt ár í senn, fóru á heysti og komu aftur um várið. Samskiptismøguleikarnir vóru sera avmarkaðir;

Mona og Thoralf hittust á sjómansheiminum, og 12. juli 1942 giftast tey í Gøtu kirkju.

ir; tað var mest við fjarritum, har tað var avmarkað, hvussu nógv kundi sigast.

Men hetta bar til, tí hon fekk eina sera góða vælkomu frá verfamiljuni. Tey vóru góð við hana og hon við tey.

Í 1957 doyir Perlina, mamma Monu. Thoralf var burtur, og tey fara heim til Gøtu at vera um pápan. Tey blivu so verandi 1-2 ár. Sonurin Thor var til skips við "Minnie" við Andrass hjá Óla Hans í Gøtu sum skipara. Seinni fór hann við "Streymoyinni", har mammubeiggin, Palli, var skipari. Palli sigldi annars við øllum skipunum hjá Seglhúsinum til stállínubátin "Kvikk", sum hann førði í nógv ár.

Anna Lina gekk í skúla í

Gøtu og bleiv eisini konfirmerað í Føroyum.

Nú hevur Mona so verið aftur í Føroyum. Við sær hevði hon sonin Thor, ommubørnini Linu og Geir, og Nicolaj, sum er sonur Linu. Tey høvdu nógv um at vera hesa

tíðina. Fyri tað fyrsta er ættin stór, og hon er eisini sera ættarkær. So tað varð boðið inn í nógvum heimum, og nakað skuldi eisini síggjast av Føroyum, serliga hjá teimum yngnu.

Undirritaði fekk so eisini høvi at heilsa uppá tey heima hjá systir Monu, Nenu, sum okkara lesarar kenna. Og hóast vit eru nakað langt úti í ætt, so rakk ættarkenslan eisini higar.

Vit senda Monu og hennara eina heilsan. Og hon kemur heilt vist fram, tí Mona er haldari av FF-blaðnum!

ó.

Tað var ikki so lægið, at Mona fall fyri Thoralf! Hann doyði í 1993, 88 ára gamal.